

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul III, Nr. 24, Septembrie 2023

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

5-8 OCTOMBRIE 2023
MADRID, SPANIA

Țara mea de dincolo de depărtări

Se zice că nu vedem pădurea de copaci. Aplicând același sistem, pot afirma că nu vedem nici țara de... noi. Ar trebui să ne distanțăm un pic și apoi să ne pronunțăm. Ar trebui ca toți să avem exercițiul depărtării de țară, să trăim un timp printre străini, să cunoaștem alte culturi ca să ne analizăm cu ochii depărtării.

Am plecat din România acum 15 ani, bucurându-mă de norocul de a putea ajunge în altă lume pe care o credeam –și așa și era– diferită, frumoasă, luminoasă. Am întâlnit oameni noi, când serioși, când, aceiași oameni, copii, protagoniști ai jocului vieții, pentru că pentru ei, o spunea Calderón de la Barca, viața însăși e un joc, iar joaca e joacă.

Dana Oprica, pag. 13-14

PLATFORMA ȘI MECANISMELE DE PROTECȚIE A CETĂTENILOR ROMÂNI DIN STRĂINĂTATE

Platforma Românilor de Pretutindeni sintetizează informații utile pentru românii din afara granițelor țării, asigurându-se astfel legătura cu instituțiile statului prin datele și instrumentele care le pot fi de ajutor. Pornind de la nevoile comunității, platforma pune la dispoziție informații structurate pe domenii de interes, atât din România cât și din străinătate. Acest nod de informare este actualizat prin implicarea instituțiilor cu atribuții în sprijinul acordat legăturilor cu românii din afara granițelor țării pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

Este foarte adevărat că de când la conducerea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni se află secretarul de stat GHEORGHE CÂRCIU, această instituție a căpătat noi valențe, a devenit mult mai activă, construindu-se adevărate punți de legătură cu românii din afara granițelor...

Titi Sultan, pag 17

30 Septembrie – Ziua Internațională a Traducătorilor

Din istoria primelor traduceri românești din literatura spaniolă

În fiecare an, la data de 30 septembrie, se celebrează Ziua Internațională a Traducătorilor. Aceasta nu a fost stabilită întâmplător, ea marcând celebrarea unui sfânt din calendarul romano-catolic: Sfântul Ieronim (născut aprox. în anul 347 d.H. în Dalmația, mort la 30 septembrie 420 d.H. în Palestina), venerat și de Biserica Ortodoxă sub numele Fericitul Ieronim. Acesta este traducătorul oficial al Bibliei din limbile ebraică, aramaică și greacă în limba latină, traducerea sa fiind cunoscută ...

Dan Toma Dulciu, pag. 7

Ionuț Țene

pag. 2

Târgurile de carte românească din Diaspora: Cetăți de cultură și literatură

Cărțile scriitorilor români trebuie să ajungă neapărat la cititorii de limbă română din Diaspora. În străinătate, românii au o piață de carte potențială formată din circa 6/7 milioane de vorbitori de limba română, care formează așa-numita generic: Diaspora.

România și instituțiile statului român au o responsabilitate uriașă pentru românii din Diaspora, care pot deveni o piață de carte substanțială, atât pentru editurile din țară, dar și pentru editurile ce tipăresc cărți în limba română în străinătate. De aceea, în ultimii ani s-a dezvoltat o piață de carte românească prin organizarea de târguri și festivaluri de carte, cu sprijinul asociațiilor românești din Diaspora, dar și din partea instituțiilor statului român: MAE, DRP sau ICR.

Potrivit unui sondaj realizat de ȘtiriDiaspora, părerile românilor din străinătate cu

editorial

Cărțile scriitorilor români trebuie să ajungă neapărat la cititorii de limbă română din Diaspora. În străinătate, românii au o piață de carte potențială formată din circa 6/7 milioane de vorbitori de limba română, care formează așa-numita generic: Diaspora.

România și instituțiile statului român au o responsabilitate uriașă pentru românii din Diaspora, care pot deveni o piață de carte substanțială, atât pentru editurile din țară, dar și pentru editurile ce tipăresc cărți în limba română în străinătate. De aceea, în ultimii ani s-a dezvoltat o piață de carte românească prin organizarea de târguri și festivaluri de carte, cu sprijinul asociațiilor românești din Diaspora, dar și din partea instituțiilor statului român: MAE, DRP sau ICR.

Potrivit unui sondaj realizat de ȘtiriDiaspora, părerile românilor din străinătate cu privire la rolul târgurilor de carte în limba română desfășurate în Diaspora sunt împărțite. Peste 3.000 de cititori care au vizitat site-ul în luna august 2023 au răspuns la întrebarea: **“Târgurile de carte în limba română organizate în diaspora ajută românii să cumpere mai multe cărți?”** Dintre aceștia, 28,3% (912) au răspuns că **“DA!”**, târgurile de carte în limba română organizate în străinătate îi ajută pe români să cumpere mai multe cărți, în timp ce 38,1% (1225) au ales răspunsul **“NU!”**, fiind de părere că aceasta nu este o modalitate potrivită prin care să fie impulsionată achiziția de cărți. Totodată, 33,6% (1082) dintre cei care au participat la sondaj au bifat răspunsul **“Nu știu”**, cel

Târgurile de carte românească din Diaspora: Cetăți de cultură și literatură română!

mai probabil având nevoie de o informare mai riguroasă înainte de a-și da cu părerea despre acest subiect. În consecință, putem afirma că asociațiile și editurile românești din Diaspora mai au de lucrat pentru atragerea românilor din străinătate spre dezvoltarea și cultivarea lecturii de carte românească. Românii din Madrid au fost cei mai activi din Diaspora, care deja de doi ani organizează târguri de carte românească la Madrid și Getafe, precum și un Festivalul Internațional de Poezie. Este vital ca aceste târguri de carte să continue și să se transforme în prestigioase festivaluri ale culturii și limbii române din străinătate. Târgurile și festivalurile de carte vor fi repere pentru marea literatură română. Aici, românii, și în special tinerii, vor fi conectați la valorile culturii, istoriei și literaturii române. Târgurile de carte românească din Diaspora se vor transforma în cetăți inexpugnabile ale limbii române, în care comunitățile românești își vor păstra identitatea, tradiția și credința.

Un astfel de târg, care va uni întreaga energie culturală a românilor din Diaspora se va desfășura în curând la Madrid. **În perioada 5-8 octombrie 2023 se va organiza în Comunitatea Madrid, Spania prima ediție a „CultuRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni”**, o manifestare susținută de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, în cadrul unui ambițios proiect inițiat de Asociación Socio-Cultural Romanati: **„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește”**.

Este de apreciat cum scriu organizatorii în program: **“festivalul se dorește a fi un vector important în cercetarea, cunoașterea și popularizarea patrimoniului cultural, istoric, etnografic și spiritual al rezidenților români, diversitatea prin identitate și continuitate socio-culturală, să faciliteze schimburi culturale și dialogul social între românii din diaspora și țara de rezidență și integrarea acestora prin menținerea identității naționale”**.

Este primul eveniment internațional inițiat de oameni inimoși și profesioniști

ai actului cultural, care organizează și un Târg internațional de carte românească la Madrid, cu participarea editurilor din țară și din Diaspora.

Târgul va fi un adevărat festival de artă, cultură, istorie și literatură românească dedicat tuturor românilor din țară și, mai ales, din Diaspora. Am tot mai mult certitudinea că viitoarea istorie a literaturii și culturii române se va scrie în Diaspora.

Ionuț Țene ----

Frați de grai, frați de trai

Români în Andalucia

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almería 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com;
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34 641 847 842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Cristian Ghica
Redactori: Andra Fornea, Maria Mazilu, Loredana Dragă, Titi Sultan, Laura Cătălina Dragomir, Sorin Bălășcău
Colaboratori: Camelia Potârniche, Șerban Cionoff, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Nicolae Coande, Cristian Segărceanu, Andreea Constantinescu, Tanța Tănăsescu, Gelu Sabău
Machetare grafică: Dorina Florescu

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Acest proiect este realizat cu sprijinul
Departamentului pentru Românii de Pretutindeni

Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Publicație apărută cu susținerea
Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Rugăciune la începutul anului bisericesc (1 septembrie)

Stăpâne Doamne, Dumnezeu nostru, Izvorul vieții și al nemuririi, Făcătorul a toată făptura văzută și nevăzută, Care ai pus vremile și anii întru a Ta stăpânire și îndreptezi toate cu iconomia Ta cea cerească și întru tot bună, mulțumim Ție pentru îndurărilor minunate pe care le-ai făcut asupra noastră în toată vremea trecută a vieții noastre și Te rugăm, întru tot Îndurate Doamne: binecuvântează cununa anului ce a sosit cu bunătatea Ta și păzește pe binecredincioșii creștini români de pretutindeni, pe păstorii și învățătorii noștri. Înmulțește zilele vieții noastre întru sănătate deplină sufletească și trupească și ne dăruiește sporire în toate faptele cele bune.

Dăruiește de sus bunătățile Tale întregului Tău popor: sănătate și mântuire și întru toate bună sporire. Sfântă Biserica Ta, țara aceasta cu toate orașele și satele, izbăvește-le de toată reaua întâmplare, dăruindu-ne tuturor pace fără tulburare. Răzvrătirile eresurilor strică-le cu puterea Ta, iar pe noi întărește-ne, Doamne, întru iubirea Cea către Tine și între noi, ca să ne învrednicim cu inimă curată totdeauna a aduce mulțumire Ție, Părintelui Celui fără de început și Unuia Născut Fiului Tău și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, Dumnezeului Celui slăvit întru o Ființă, și a cânta preasfântului Tău nume: Slavă Ție, Dumnezeului și Binefăcătorului nostru, în vecii vecilor! Amin.

UNDE ÎNCEPE RAIUL?

Raiul începe acolo unde Dumnezeu este iubit. Nefericirea - scrie Pascal - **este dorința de a obține pe o cale ceva ce poate fi obținut doar pe altă cale. Evanghelia este cartea prin care Dumnezeu îi susține pe cei care vor să scape de depravare. Este cartea care îi provoacă să nu se resemneze învinși. Este cartea cea mai importantă, cea mai vie, cea mai captivantă, cea mai optimistă, cea mai realistă. Singura carte în care se regăsește absolut fiecare cititor.**

Hristos nu doar le-a spus oamenilor de ce sunt nefericiți, ci le-a oferit și soluția de a deveni fericiți, urmându-L până la capăt. Noe și Avraam au trăit între oameni idolatri și violenți, dar salvarea lor a venit de la Dumnezeu, ca răspuns la credința lor. Să nu ne focusăm pe înmulțirea dovezilor raționale, ci pe împuținarea patimilor. Dacă omul e capabil de vreun adevăr, acesta e adevărul respectiv.

Semnul prezenței lui Dumnezeu nu este

prosperitatea sau lipsa durerii, ci bucuria inimii. Semnul absenței lui Dumnezeu este minciuna: profeții mincinoși despre care spune Hristos că vor veni spun minciuni, distorsionează adevărul, prezintă invenții proprii ca fiind biblice, amenință, se răzbună, calomniază, încurajează superstiția și dominarea prin frică și tocmai ei - ereticii - îi acuză de erezie pe cei drepti. Ce e mai rău decât o alegere proastă precum păcatul: o alegere

proastă repetată.

Sunt sigur că textul Evangheliei nu a fost modificat, nu a îngăduit Sfântul Duh așa ceva. În plus, dacă ar fi vrut cineva să decupeze câteva cuvinte, acelea ar fi fost cele adresate de către Hristos tânărului bogat: "Vinde tot ce ai". Este exact diferența majoră dintre tinerii bogați din elita Romei păgâne și tinerii săraci din Biserica primară. Restul sunt mii de eseuri inutile menite doar să nu găsim foaia pe care o căutam. E suficient un surâs al lui Dumnezeu, ca totul să recapete sens.

Domnul Iisus Hristos nu forțează, nu jenează, nu exagerează, nu așteaptă aplauze. Asta imităm și noi. Dumnezeu ne ia păcatele și le aruncă în mare și ne spune că pescuitul e interzis.

Noe bate toaca și animalele vin în arcă; în Biserică se bate toaca, cine vrea să vină? Cel mai minunat lucru este să vedem cum Domnul preia conducerea în viața noastră și noi dobândim gândul Lui. Sufletele goale trebuie să

se trezească repede din orice coșmar, dacă mai vor să se hrănească cu fericire. Omenirii i-a luat secole întregi să își revină, să digere adevărul și să caute o speranță. Să se umanizeze, să scape de animalitate. Orbirea luciferică ne duce la rătăcire, însingurare, nefericire maximă și numai Mesia ne mai poate izbăvi.

Dacă nu ar exista Rai, Dumnezeu ar fi cel mai crud tiran. Dacă nu ar fi Rai, răul ar triumfa. Dacă nu ar fi Rai, totul ar fi fără sens. Dacă nu ar fi Rai, ar fi haos și iad. Raiul există, Mesia ne deschide ușa și ne dă biletul de intrare. Până când nu ne vom întâlni cu Sfântul Medic, nu vom scăpa de suferință. Deși ne-am născut sănătoși - scrie José Saramago - nici nu știm când am orbit. Nu orbirea este problema, aceasta este vindecabilă, ci negarea diagnosticului și prefăcătoria că suntem sănătoși, aproape perfecți.

La peste 40 de grade, mulți tineri stăteau cu patru zile înainte de un concert de muzică contemporană undeva în Europa, doar pentru a prinde locuri lângă scenă, după ce dăduseră sume mari pe bilet. Totul din dragoste pentru un idol. La nevoie, stau și ore întregi în furtună. Pentru credință facem asta? Întreb pentru un prieten. Ateismul se infiltrează perfid printre tinerii noștri și nu putem decât să ne rugăm și să le oferim propriul exemplu de răbdare și bunătate. Cea mai mare bucurie din această viață este să știm că cea mai mare bucurie nu este în această viață.

Singura forță care ne leagă de Rai este iubirea, scrie Fericitul Augustin. Îl iubim pe Dumnezeu, deși nu l-am văzut; aceasta este dragostea sinceră, totală, dezinteresată. Când această dragoste se înfiripează, începe Raiul. Și trăim de azi cu Dumnezeu cel Viu, într-o lume plină de idoli morți.

Pr. Marius Matei

Inaugurarea Bibliotecii „Sfântul Apostol Ioan” la Catedrala Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei

Comunitatea românilor din Madrid se bucură de o bibliotecă nouă, realizată cu finanțare din partea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, creată cu scopul de a păstra identitatea lingvistică, culturală, istorică și spirituală românească.

Duminică, 10 septembrie 2023, reprezentanți ai Ambasadei României, Consulatului General și Institutului Cultural Român de la Madrid au fost prezenți în mijlocul comunității ortodoxe române, la Catedrala Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, unde a fost inaugurată biblioteca „Sfântul Apostol Ioan”. Noul spațiu de relaxare este unul modern, prevăzut cu o sală de lectură pentru cititori, dotată cu mobilier nou și echipamente IT.

Partenerii acestui proiect sunt Episcopia Ortodoxă Română a Spaniei și Portugaliei, Asociația Nepsis Spania, Asociația Speranță și Filantropie și Asociația Centrul de Copii și Tineret „Sfântul Sebastian”.

La eveniment au participat

peste 150 de persoane. Din partea instituțiilor românești prezente în capitala Spaniei au luat cuvântul: Anamaria Almășan, Gerant interimar al Consulatului General de la Madrid și Maria Floarea Pop, director ICR Madrid. În intervenția sa, Anamaria Almășan a transmis salutul și felicitările Ambasadorului României în Spania, George Bologan, pentru eforturile depuse în implementarea acestui proiect foarte util pentru comunitatea românească, apreciind rolul deosebit al Bisericii nu doar în acordarea asistenței spirituale, ci și în păstrarea identității lingvistice și culturale a cetățenilor români din Spania.

A aduce la viață o bibliotecă este un demers pe cât de rar, pe atât de important. Felicităm întreaga echipă care a făcut posibil acest proiect și îndemnăm comunitatea românească să o viziteze și să petreacă timp liber de calitate, să se bucure de carte, nădăjduind că biblioteca va înregistra zilnic noi și noi cititori.

Ambasada României în Spania

România, prin ochii unui spaniol

Sâmbătă 9 septembrie a.c. în localitatea toledană din Spania, Quintanar de la Orden, Asociația culturală spaniolă-română „Gente” (Oamenii) a inaugurat expoziția de fotografie „România, văzută de un mancheg” al artistului Antonio Zaragoza Jimenez.

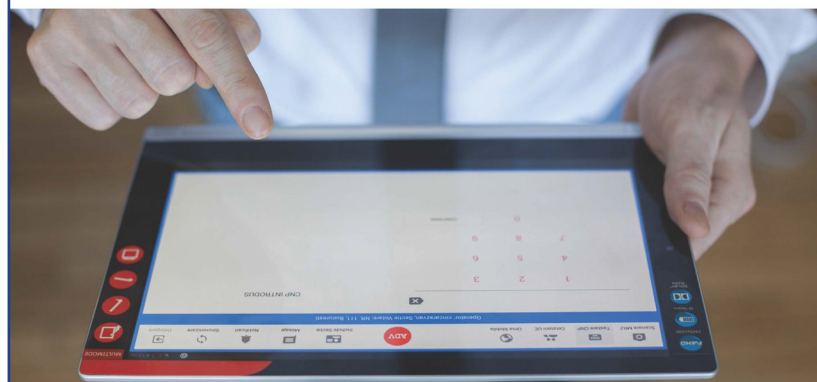
La inaugurarea expoziției au luat cuvântul d-nul Sorin Bălășcău, curator al expoziției și promotor cultural în Spania, d-na Florența Ciobotaru, Consul-Şef al Consulatului României în Ciudad Real, d-nul Pablo Nieto Toldos, primar al localității Quintanar de la Orden și nu în ultimul rând autorul expoziției.

De asemenea, au fost prezenți reprezentanți ai mass-mediei locale și regionale, reprezentanți ai asociațiilor spaniole și române din zonă, iubitori ai culturii fără frontiere, prieteni ai fotografului, în concluzie, un public numeros în a descoperi România.

Expoziția cuprinde 38 de fotografii din diverse regiuni ale României, care au fost realizate în toamna anul 2018 într-un maraton turistic personal de 2 săptămâni prin care Antonio Zaragoza Jimenez a dorit să întregască o prietenie culturală cu comunitatea română din localitatea Quintanar de la Orden, el fiind de altfel primul spaniol înscris în asociația „Gente”.

Expoziția poate fi văzută până pe data de 24 septembrie și vă asigurăm că veți pleca încântați și mai bogați vizual și spiritual.

Junta Directivă „GENTE”

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) organizează o sesiune de informare cu alegătorii români din MADRID

Sesiunea de informare vizează formarea unei culturi civice de prevenire a fenomenului corupției „mici” în procesele electorale.

3 octombrie 2023
ora 16:00

Avenida de Alfonso XIII nr. 157, Madrid 28016

Persoanele interesate sunt rugate să confirme prezența la adresa de e-mail:
international.cooperation@roaep.ro

DIGI-EMB - Digitalizare pentru creșterea nivelului transparenței, eticii și integrității activităților de management electoral și finanțare a partidelor politice și a campaniilor electorale

Cod SIPOCA 1270
Cod MySMIS2014+ 157961

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020

www.poca.ro

EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
A SPANIEI ȘI PORTUGALIEI

Congresul Tinerilor Nepsis EORSP

Invitat: Mihail Neamțu
—scriitor și teolog—

12-14 octombrie 2023
Sevilla

Eros • Logos • Agape
Dragostea în era smartphone

SIBIU

CIUDAD PATRIMONIO DE LA HUMANIDAD (UNESCO)

A. CALDERÓN de JESÚS: Crítico y Analista Cultural

Como algunas de las ciudades de la región de Transilvania, Sibiu fue fundada por colonos Sajones sobre las bases de antiguos asentamientos romanos, construyendo edificios sobre el año 1190, de acuerdo un modelo arquitectónico muy peculiar en las ciudades alemanas y que hoy se mantienen en su totalidad en un perfecto estado de conservación.

Parece como si en esta ciudad la impronta del tiempo la mantuviera tal cual fue en sus propios orígenes, y es así como en lugares precisos y concretos de la misma el tiempo, en su irrenunciable deber, o sea, la movilidad, se hubiera estabilizado por los siglos de los siglos, reflejándose en la fisonomía o huellas indelebles de algunas de las arterias principales de sus plazas y calles en las que, a no dudar, los ojos de cualquier visitante obtiene de inmediato esa apreciación, exhibiéndose propio espíritu integrador, transport ndole a cualquiera que tenga la suerte de hacer acto de presencia all , a la mismísima época medieval, aglutinando los variados exponentes que la señalan como tal.

No en balde, la conservación integral de esta fisonomía urbanística, le ha llevado a obtener numerosos reconocimientos, entre ellos la consideración de ciudad Patrimonio de la Humanidad (UNESCO), y en el 2007, fue centro de atención por su declaración como ciudad Europea de la Cultura, valiosísima apreciación que sobradamente hizo honor a ello, logrando que todos se volcasen en aras de su compleja organización, tanto las instituciones como los ciudadanos con la convicción y empeño en no defraudar en el proyecto, const ndome que fueron así los preliminares que se crearon con un movimiento de ciudadanos, Ayuntamiento e instituciones varias, con su propio alcalde **Klaus Iohannis, (hoy Presidente de Rumania)** en un trabajo persistente volcándose todos a las actividades culturales más diversas, consiguiendo salir indemnes con infinitamente menos medios que a lo mejor se hubieran dado en otras ciudades con más despliegue y recursos que esta gran ciudad de **SIBIU**.

Personalmente he tenido ocasión de poder comprobarlo in situ y, así, no resultaría fácil hallar la disposición que esta ciudad dio muestras, gozando y disfrutando de la cultura de manera activa, hombro con hombro, arrim ndolo, en aras de esa feliz consecución final.

Si en una sencilla definición nos atrevi ramos a describir en qué consiste el  cido

Desoxirribonucleico, o ADN, casi de contado nos llegaría la solución diciendo que es una molécula de gran tamaño que parece guardar, o guarda sin duda alguna, y que transmite de generación en generación toda la información necesaria para el desarrollo de todas las funciones biológicas de un organismo.

Pues bien, hasta aquí cualquier lector puede verse sorprendido de este cambio radical respecto del trajín que nos traemos, a no ser que, como a continuación dilucidaremos, asignemos por derecho propio esa positiva facultad innata a los ciudadanos de SIBIU, siquiera por el estímulo que de muestran, al unísono, cualquier organización en la que la fiesta y la diversión estuviera en una especie de ADN colectivo, en su forma de ser, concluyendo que sin estar sobrados de medios son capaces de organizar de manera casi perfecta cualquier fiesta con sobrados tonos medievales, que no tienen que envidiar las llevadas cabo por multitud de ciudades europeas.

En referente a lo Cultural solo hay que entrar en contacto con las distintas asociaciones para entender bien, lo que en esta ciudad tiene de importancia en el campo cultural, encontrándonos con una asociación que representa al ámbito de la Literatura y las artes, como lo es **Artgotnica**, habiendo tenido la oportunidad de participar en algunos de sus actos, percat ndome que en su círculo hay gentes como **Calin Samarghita**, un buen organizador y comunicador, **Niu Herisanu**, escultor y conocedor de toda forma de cultura, **Dan Hercio** poeta con el que he tenido el privilegio de compartir uno de esos Premios Internacionales a la Cultura, con el añadido de gentes tan valiosas como lo son **Ion Radu**

Vacareseu, Valeriu Mivea, Popa, George Precua, Ana Coman y Yulia Moisei, personalidades muy valiosas con las que uno siempre desearía poder contar, así como con sus respectivos equipos humanos, al reunir todos ellos inmejorables condiciones para llevar a cabo variados proyectos que puedan relanzar la cultura de esta nación, por supuesto que sin complejo alguno en la obligada comparación con las altas esferas internacionales, con escritores, poetas y artistas plásticos, muy dignos de tenerlos muy en cuenta.

Son gentes cuya amalgama de inquietudes artísticas los mantienen prestos a cualquier acto organizativo en el que la cultura pueda estar presente. Abundan las instituciones culturales con mucho peso específico dentro del contexto de la nación rumana, **no pudiéndose obviar el museo de arte de Brunkenthal**, considerado tanto en lo privado como en lo público, como uno de los grandes museos de la nación rumana, por su cualitativo contenido, con situación privilegiada en el mismísimo centro

de la misma ciudad, en la Plaza Grande, **en un Palacio Gótico del Siglo XVIII, que fue mandado a construir por el Baron Samuel Brukenthal**, benefactor del Museo, que en estos ultimo años ha entrado en un proceso de adaptación, para ser útil su espacio por la demanda de visitantes, adaptándolo plenamente para exposición de sus obras de cara al gran público.

En su interiores podemos ver obras del siglo XVI y XVII, de Jacob Matha, Herinnch Alglaver e impresiones de dibujos más modernos del siglo XVII al XX, representados por JohaBobel, y Frin Kimm, acogiendo de igual modo obras de los grande maestros de la pintura holandesa, italiana y flamenca, con pintores como Jan Var, Antonelo Mesina, Pieter Bruegel I, Lorenzo Lotto, Jacob Jordaens y David Taniers. Los Alemanes y Austriacos también tienen cabida en este Museo, y tales son los pintores Hans Von Aachen, Lucas Cranach, el Viejo, Johan Rottenhammr y, cómo

no, los artistas rumanos representados por los locales de Transilvania como son Johan Marti Stock, Misu Popp, Carl Dorselg y los nacionales Thedor Aman, Nicalae Grigorescu, Ion Andrescu, Stefano Luchian, Nicolae Tonitza y Corneliu Baba,

En cuanto al arte contemporáneo pretende convertirse en una alternativa seria al único museo que existe en este país de arte contemporáneo que está en Bucarest, todo lo cual hacen valer el significado de importancia que ha tenido y tiene el arte rumano respecto al Internacional, siendo obligado destacar también la importancia que puedan tener otros museos que no solo están ubicados en esta ciudad sino en otras cercanas,

Uno de estos se ubica en la misma Torre del Concejo, cuyo interés al apreciarse desde allí las bonitas vistas que se disponen para ver en todo su esplendor toda la ciudad y su entorno, llevándonos la curiosidad al Puente de las Mentiras, costumbre ésta que de ninguna manera está arraigada en su gente por algún hecho histórico, sino por la simplicidad cotidiana, que no es poca cosa, de habersele asignado este nombre por ser éste un lugar en el que se detenían, echando el rato, las gentes para hablar de ellos mismos.

En esta ciudad todavía podemos disfrutar de recintos fortificados cuyas murallas y torretas en parte se conserva perfectamente. Los bastiones de estas murallas que las envuelven está dedicada cada una de ellas al gremio que pagaron la construcción, y su defensa, por donde existen unas puertas por las que se accede al interior de la misma, conduciéndonos directamente a los ambientes de las Plaza Grande y la Plaza Pequeña, que nos predispone a un descanso contemplativo de tranquilidad y sosiego, en torno a esos espacios de ocio que en la misma existen y que te incita a pararte para tomar algo y escucha buena música.

Fuera de las Murallas nos encontramos con otra ciudad diferente, situada en las orillas del rio que lleva su propio nombre; es una ciudad moderna capaz de hacer frente común de integración con los barrios antiguos para demostramos que Sibiu mira muy alto hacia el futuro, creando industrias de servicios y potenciando el turismo, pilares en los que se

sustenta su propia economía, reuniendo la ciudad implícitas cualidades en la actividad económica para los inversores de otros naciones, subrogándose cada día más en la positiva realidad de ser un claro exponente en la diversidad y riqueza de la economía, avalando todo lo cual su realidad geográfica, punto importante para el desarrollo cultural y económico.

No quisiera pasar por alto el significado que tiene para todos los residentes y visitantes, el poder visitar, no lejos de esta ciudad, un Parque que posee un paraje alborozo exuberante, en el que está situado uno de los mejores centros de ocio y recreo de Rumanía, llamado Museo de la Cultura Popular Astra. Es un vasto museo al aire libre con 120 edificios tradicionales entre viviendas, molinos e iglesias traídos de toda la nación rumana y situados entre dos pequeños lagos y un diminuto zoológico.

Tiene una superficies de casi 100 Ha, con más de 10 km de caminos. Se trata de un museo muy bien instalado, adecuado para quien sólo desea pasear por los prados y bosques que rodean las cabañas, reconstruidas con mucho esmero

Para quienes deseen profundizar en el conocimiento del mundo campesino. se han organizado distintos simposios en los edificios e instalaciones relacionados con el procesador de alimentos; transportes y comunicaciones; edificios donde se fabricaban herramientas domésticas y aperos de labranza; talleres e instalaciones relacionados con el tratamiento del cuero y lana; iglesias y posadas y una exposición de escultura moderna inspirada en la naturaleza y vida rural, destacando el empleo inteligente y variado de madera, existiendo molinos de agua, molinos flotantes que se usaron en el Mar Negro, talleres para la fabricación de seda y el trabajo del cáñamo, destilerías, forjas, prensas de vino.

La mayoría de la maquinaria aún funciona. Hay carteles explicativos en inglés, rumano, alemán, correligionarios de otros museos de iguales características opinan que, como éste, es bastante difícil de encontrar por toda la geografía Europea, con esto se da muestra de la importancia que pueda tener para la cultura rumana el preservar su historia como medio de legado hacia las futuras generaciones

CULTURO

PLATFORMĂ CULTURALĂ
A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

www.culturo.ro

30 Septembrie – Ziua Internațională a Traducătorilor

Din istoria primelor traduceri românești din literatura spaniolă

În fiecare an, la data de 30 septembrie, se celebrează Ziua Internațională a Traducătorilor. Aceasta nu a fost stabilită întâmplător, ea marcând celebrarea unui sfânt din calendarul romano-catolic: Sfântul Ieronim (născut aprox. în anul 347 d.H. în Dalmația, mort la 30 septembrie 420 d.H. în Palestina), venerat și de Biserica Ortodoxă sub numele Fericitul Ieronim. Acesta este traducătorul oficial al Bibliei din limbile ebraică, aramaică și greacă în limba latină, traducerea sa fiind cunoscută și sub denumirea de Biblia Vulgata (adică pe înțelesul locuitorilor de atunci). Pentru aceasta, el a fost declarat protectorul traducătorilor.

Așadar, misiunea traducătorilor este una nobilă: aceea de a proteja umanitatea de uniformizare lingvistică, motiv pentru care, la începutul Mileniului al III-lea, ONU și UNESCO au adoptat Declarația Universală asupra diversității culturale (Paris, 2 noiembrie 2001), prin care se cere tuturor statelor membre să protejeze bogăția limbilor de pe planetă, accentuând ideea conform căreia „diversitatea culturală este tot atât de necesară pentru umanitate precum este biodiversitatea în lumea viețuitoarelor.” În epoca globalizării, în care sunt recunoscute doar 6 limbi oficiale la ONU (engleza, franceza, spaniola, chineza, rusa și araba), cu tendința hegemonică a uneia dintre limbile enumerate, traduceri și traducătorii asigură circulația ideilor și operelor literare în toate limbile și idiomurile de pe Terra. De aceea, declararea zilei de 31 august drept Ziua limbii române capătă un sens mai profund, universal valabil, nefiind o expresie de naționalism lingvistic, cum ar crede unii, ci o dovadă a prețurii conferite limbii materne, ca instrument de promovare a identității culturale.

În acest context, merită să începem cu cronicarul Nicolae Costin (1660-1712), care a lăsat posterității lucrarea intitulată „*Ceasornicul domnilor*”, traducere și prelucrare după opera lui Antonio de Guevara (c.1480-1545), scriitor spaniol, intitulată „*Libro aureo del gran emperador Marco Aurelio con el Relox de principes*” (1529) și să sfârșim cu Ștefan

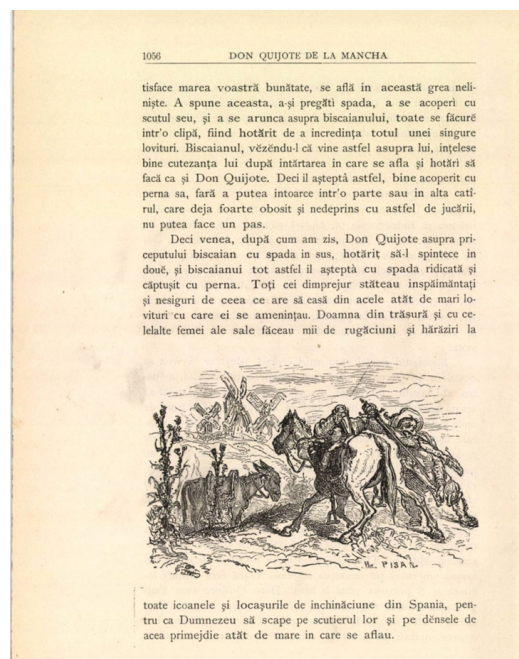
S. Vârgolici, unul dintre primii traducători profesioniști din limba spaniolă în limba română, cel care, mai bine de un deceniu, a publicat în „*Convorbiri Literare*” (1882-1891), dar și în ziarul „*Timpul*”, transpunerea capodoperei literaturii spaniole, Don Quijote de la Mancha, avându-l ca autor pe Cervantes, acesta continuând astfel demersul primului traducător al acestei faimoase lucrări, I. H. Rădulescu, în „*Curierul Românesc*” (1837-1847).

Aproximativ în aceeași perioadă în care Heliade tipărea fragmente din scriitorul spaniol, mai precis pe la 1840, Ion (Iancu) Roset (1800-1866) traduce în românește (din limba franceză, Ediția Florian) capodopera lui Cervantes. În sfârșit, în anul 1852, se montează pe scena Teatrului Național de la Iași o dramatizare cu titlul „*Don Quijote de la Mancha*”, pe care Alecu Vasiliu (1814-1854), pe atunci director al poliției ieșene, o oferă publicului, tradusă însă din franceză. Nu pot să nu amintesc aici articolul trimis de Mihai Eminescu revistei „*Familia*” (ianuarie 1870), intitulat „*Repertoriul nostru teatral*”, pledând pentru un repertoriu național, în care prezintă dramaturgia spaniolă ca exemplu demn de urmat. Istoricii literari consideră că Mihai Eminescu a cunoscut opera lui Cervantes prin intermediul traducerilor acesteia în limba germană.

Dând glas interesului publicului românesc pentru tot ceea ce se petrecea în Peninsula Iberică, o serie de publicații din secolul al XIX-lea au inserat știri, traduceri și studii dedicate Spaniei, istoriei acesteia, de asemenea limbii și culturii spaniole: în primul rând trebuie amintită „*Gazeta de Transilvania*” care, începând cu anul 1838, a urmărit cu atenție evenimentele petrecute la capătul celălalt al continentului, timp de câteva decenii la rând. Să nu uităm că Timotei Cipariu, unul dintre întemeietorii filologiei românești, cunoștea la perfecție limba spaniolă.

Referindu-ne la capodopera lui Cervantes, observăm că cititorii din țara noastră au nutrit un apetit aparte pentru creația marelui scriitor. Astfel, Revista „*Amicul Copiilor*”, apărută în perioada 1891-1895, a publicat capitole întregi din autorul citat mai sus. Câțiva ani mai târziu, poetul D. Anghel publică în revista „*Pagini Literare*”, care a apărut la București în perioada 1899-1900, splendide traduceri din poezia populară spaniolă.

Și alți traducători, al căror nume poate că astăzi nu ne spun mai nimic, și-au făcut timp să traducă din creația literară spaniolă. Astfel, Gherasim Clipa, cărturar și traducător (?-1826), transpune în românește două din cele trei părți ale operei alegorice, „*El Criticon*”, având ca autor pe Baltasar Gracian y Morales, lucrare

cu caracter filosofic și moral educativ, faimos în întreaga Europă, în perioada Iluminismului. Primele capitole din text sunt tipărite cu titlul „*Critil și Andronius*”, la Iași, în 1794.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, Scarlat Barbu Tâmpăanu traduce în 1826, după un intermediar francez, romanul picaresc spaniol „*Aventurile lui Lăzărilă Torma*”, având ca autor pe Diego Hurtado de Mendoza. Andrei Vizanti (1844-?), istoric literar, este- în ceea ce privește istoria literaturii – un discipol al lui V. A. Urechia și al profesorilor Emilio Castelar și Felipe Monlau, de la Universitatea din Madrid, având ca model „Istoria critică a literaturii spaniole” a lui José Amador de los Rios.

Puțină lume știe faptul că faimosul V.A. Urechia (1834-1901), căsătorit în august 1857 cu Françoise Josephine Dominique de Plano, fiica unui medic spaniol, va întreprinde o călătorie în Spania, în luna de miere, având prilejul să se informeze asupra vieții culturale și literare din această țară. Revine în Spania în anii următori pentru a aduna documente istorice. Se afirmă, pe bună dreptate, că experiențele iberice vor influența toată activitatea acestuia ulterioară, imitând îndeosebi piese de teatru spaniole, pe care le adaptează spiritului românesc.

Poetul Alexandru Depărățeanu (1834-1865) traduce din spaniolă „*Romanțe istorice și cavalești*” (1863), prin aceasta fiind considerat unul dintre primii noștri traducători din limba lui Cervantes. De asemenea, Nicolae I. Basilescu (1868-1904), junimist apropiat de T. Maiorescu, traduce, la îndemnul acestuia, din opera scriitorului realist spaniol P.A. de Alarcon

nuvela „*El sombrero de tres picos*”, sub titlul „*Morăreasa și corregidorul*” (1896). O variantă ulterioară a apărut postum (1908), impresionând prin naturalețea stilului și firescul expresiilor.

În final, prezentăm o listă selectivă a traducătorilor români care au transpus din creația unor autori spanioli: **Bonifaciu Florescu** a tradus din opera scriitorului spaniol *Gaspar Gil Polo* (?-1591) și a scriitoarei spaniole *Fernan Caballero* (1796-1877);

Miguel de Cervantes Saavedra (1547—1616) a fost tradus de **Zamfir C. Arbore**, **I.L.Caragiale**, **I.H. Rădulescu**, **Ion (Iancu) Roset** și **Ștefan C. Vârgolici**. **Theodor Aslan** și **Scarlat Barbu Tâmpeanu** au tradus din scriitorul iberic *Diego Hurtado de Menodoza* (1503—1575).

Constantin Dimitriade a tradus din scriitorul *Francisco Martinez de la Rosa* (1787—1862) și din creația poetului spaniol *Jose Zorrilla y*

Moral (1817-1893).

Ioan S. Spartali a tradus din *Armando Palacio Valdes* (1853-1938).

Lista traducătorilor români din secolul al XX-lea este mult mai lungă, urmând să revenim într-un articol ulterior asupra acesteia.

Dan Toma Dulciu, Viena

DIN MADRID ÎN TOATĂ LUMEA

radio10.es

www.radio10.es

Urmărește-ne pe

App Store

Play Store

alexa LIVE

Exclusiv în Limba Română

JARAMA RESTAURANTE

MEJORADA DEL CAMPO - MADRID

TERRAZA CON BARBACOA

con música ambiente y cenas Espectáculo

MENÚS Diários y Especial Fin de Semana

Celebración de Eventos

Reservas: 642 366 404

Estamos en:
Ctra. Antigua de San Fernando a Mejorada del Campo, km 6

“CultuRo - Festival de los Libros y las Artes de los Rumanos de Todas Partes”

Entre 5 y 8 de octubre de 2023 se llevaría cabo en la Comunidad de Madrid la primera edición de “CultuRo - Festival de los Libros y las Artes de los Rumanos de Todas Partes”, un evento apoyado por el Gobierno de Rumania, El Departamento para los Rumanos de Todas Partes, y dedicado a los rumanos que viven fuera de Rumania. Este festival quiere ser un vector importante en la investigación, el conocimiento y la divulgación del patrimonio cultural, histórico, etnográfico y espiritual de los residentes rumanos, la diversidad a través de la identidad, para facilitar los intercambios culturales, el dialogo social entre los rumanos de la diáspora y el país de residencia y su integración manteniendo la identidad nacional.

Participarán autores y artistas rumanos de España y Europa, editoriales, instituciones, centros culturales, universidades, colectivos profesionales, O.N.G., público en general. Invitados de honor, escritores y artistas españoles e internacionales. Durante toda la duración del festival, habrá presentaciones de libros, encuentros, debates, obras de teatro,

exposiciones fotográficas y etnográficas, proyecciones de películas, talleres para niños, eventos interactivos, actividades culturales y sociales dedicadas al público español y rumano.

Se presentarán exposiciones Colectivas de Artes Plásticas y Visuales así como exposiciones privadas.

GERENCIA DEL EVENTO

Presidencia: **D. Mircea G. Florescu**

Coordinadora General del Festival:

D a. Mariana Feride Moisoiu

- *Directora Departamento Relaciones Culturales Rumano - Españolas y Diáspora*

Dirección General:

D. Antonio Calderón De Jesús

- *Coordinación Artística Plásticas y Visuales*

D. Felix Nicolau

- *Coordinación Relaciones Culturales*

D a. Dorina Florescu

- *Coordinación de Imagen y Relaciones Publicas Protocolo y RR.HH. :*

RO IBÉRICA 2020 - D. Leonard Dumitrescu

Navegantes de ciudad - Emilio Polo Vilches

Es un poemario con un título incitante, que despierta interés a la primera mirada. Te preguntas con curiosidad  de qué ciudad se habla, dónde está esta ciudad, qué hay dentro de ella, hay historia, hay cadáveres, estrellas, pájaros, amor, hay puertas, ventanas?

A todas estas preguntas la respuesta es sí, hay todo esto y más. *Navegantes de ciudad* es la historia de uno mismo, aquí te encuentras contigo, ávido de saber, aprender, contar experiencias, caminar al lado de tu propia sombra, morir a veces para renacer en una esquina mirando asombrado el movimiento

de la ciudad que eres.

Emilio Polo Vilches nos sorprende con una poesía donde la matemática es fundamental, con una arquitectura bien pensada y verificada, donde la ciudad a veces es un punto y muchas otras veces el Universo entero.

Navegantes de Ciudad es un libro muy esperado porque el poeta no tiene prisa, medita y vive, luego convierte lo acumulado en verso. Hay una maestría en todo, una emoción al hueso que te acompaña desde el principio al fin de este verdadero espejo. Más bien es un recorrido en un laberinto que el autor conoce por experiencia; a veces lo vislumbra, otras muchas veces lo construye y de vez en cuando nos da pistas para no apartarnos de la realidad donde dice el poeta:

Navegante

no le des más vueltas

t  eres el enigma. (Hoy no toca morirse)

Consciente de que el misterio es la llave de todo lo que puede significar y despertar el interés, nos prepara calles sin salida y al final de cada una instala un espejo para que el navegante pueda ver su propia realidad, no confundirse, aprender y volver al principio del camino para meditar.

 Le importa al poeta nuestra presencia en la ciudad que compone? Claro que s , por esto se nombra a sí mismo navegante y nos nombra a todos, nos bautiza y nos invita en la

construcción en la que al final todos ponemos o hemos puesto nuestra impronta. Mira con dolor a

La mujer niña

sola

fragmentada

que no entiende nada

no entiende

La niña mujer

No sabe qué fragmento es el comienzo ni a cuál de ellos pertenece ahora.

 C mo recomponerse alguien tan frágil? La inocencia no tiene diplomas al final de un curso inventado; la sociedad, el mundo, no est n preparados para defender a los inocentes y es eso lo que reclama el poeta, porque debajo de las palabras hay muchas cosas flotando. A lo largo del poemario el autor nos cuida, nos aloja en hoteles donde las habitaciones con vistas al abismo nos revelan la horrorosa muerte del amor; porque el amor también muere cuando se instala la semioscuridad, no hay espacio para la ternura, hambread las caricias ensayadas y

los fingimientos se congregan.

Los navegantes pueden naufragar en este tumulto sin nombre, en este alboroto llamado vida y estas acumulaciones de naufragios, unidas al tiempo, pesan tanto sobre los hombros en cuanto se transforman en una

Lentitud indiferente

donde se muere de nada.

El autor trata el tema del maltrato con tanta intensidad hasta la rabia que aumenta desde la impotencia. Nos presenta una mujer que despierta en el baño de un no sueño, con el cuerpo vencido, temblando, que se hace fuerte, cubre con maquillaje lo ocurrido y sale para comprar el pan.  Y qué pasa? Ella esconde su sonrisa dolorosa mientras

A su espalada, cuchicheos

Todos fingen

Todos saben

Todos callan

Ella teme.

 Hemos fallado como seres humanos, estamos acrecentando la espalda de la nada? Necesitamos parar y meditar, es esta la recomendación última del poeta, un poeta que ve mucho, siente todo y lo más importante, no se lo quiere callar, reclama.

Los grandes amaneceres que nos asombran con sus bellezas no tapan la boca de un poeta, siempre ávido de hermosura, al contrario, les sirve de comparación, les sirve para indagar en lo más profundo de la conciencia hasta llegar a encontrarse incluso en la mirada de un perro, hacer cuerpo común en una tristeza callada, donde la soledad dispara sin tregua.

Y hay en este libro un ***Comienzo, Intemperie, Umbrales, Trueque, muchos Rostros, Contrastes, Posos, un Aguacero, Fantasía, Sin artificios, Felinidad, Destierro, Ruinas, Esquirlas de inocencia, Niebla, Melancolía***, mucho ***Asfalto***, pesado y dañino, ***Ladrones de quimeras, Residuos***, muchos residuos, ***Brotos*** y solo una ventana por donde

Es posible escapar,

Al otro lado del cristal.

Pero desde luego hay ***Esperanza*** como la misma ***Lógica*** poética pide. Una verdadera, pulsante ciudad. Desde luego ***Hoy no toca morirse.***

Emilio Polo Vilches no nos engaña, desde

el principio nos lleva consigo en el punto de partida que es, nada más y nada menos, ***la esquina de todos los vientos*** para recorrer una historia que su ojo interior sorprende, quiere ser sincero y advertirnos de la enfermedad que ya nos come, una enfermedad llamada indiferencia. Reconoce con claridad, lo asume y lo expresa de manera tan sencilla como la naturaleza misma.

que recojas tus escasas pertenencias y te internes en las brumas, porque lo tuyo es-no puedes negarlo- un clarísimo acto de extranjer a.

Donde el poeta no se siente él mismo, decide ir en lo más profundo de sus entrañas, all  donde la libertad del corazón domina el entorno, y con esto puedo concluir que este libro es un regalo que pesa tanto sobre la conciencia del autor como también sobre la del lector.

Apreciado ***“navegante”*** de esta ciudad anunciada, no te quiero convencer de nada, ni quiero que te guste lo que me gusta, solo te pido leer, ser justo como yo soy, apreciar el nacimiento de esta flor y su extra a belleza a la sombra de la antigua piedra; disfruta y entenderás la honestidad del poeta y, sobre todo, de su verso herido.

***Mariana Feride Moisoiu, poeta y amiga
Delegada Centro de la Unión Nacional de
Escritores de España
En Madrid, septiembre de 2023***

ART PRES

Artpres va fi site-ul tau preferat de noutati si articole cu o plaja larga de interes publicitar si documentar

www.artpres.ro

- MEDIA
- MUZICA
- MEDICINA
- TEHNOLOGIE
- COMUNICATE
- TEATRU SI FILM
- ANTREPRENORII
- CAZURI UMANITARE
- NEWS
- SPORT
- LIFESTYLE
- EDUCATIE
- COREGRAFIE
- PSIHLOGIE
- EVENIMENTE
- STIRI PRIN GAURA CHEII

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

5-8 OCTOMBRIE 2023 MADRID, SPANIA

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI
Acest proiect este realizat cu sprijinul
Departamentului pentru Români de Pretutindeni

Cărți și autori la

„CultuRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni”

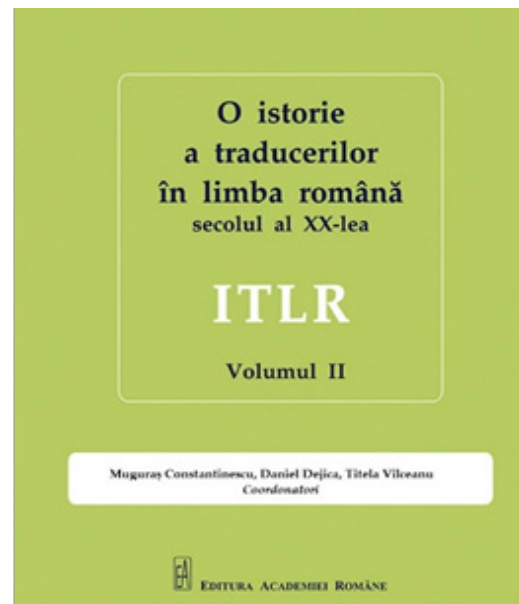
Prof. univ. dr. Daniel Dejița

Daniel Dejița, prof. univ. dr. habil. în cadrul Departamentului de Comunicare și Limbi Străine, Facultatea de Științe ale Comunicării, Universitatea Politehnică Timișoara. Conducător de doctorat, afiliat Școlii Doctorale de Științe Umaniste, Universitatea de Vest din Timișoara. Domeniile de interes didactic și de cercetare vizează traductologia, analiza discursului, și comunicarea interculturală și interlingvistică. A deținut o serie de funcții administrative și de conducere în cadrul Universității Politehnica Timișoara, precum Secretar științific (2004-2012) și Director de departament (2012-2015), Departamentul de Comunicare și Limbi străine al Universității Politehnica Timișoara, iar din 2016 este Decanul Facultății de Științe ale Comunicării din cadrul aceleiași universități. A făcut parte din Comisia de Studii Doctorale a Societății Europene pentru Studii de Traducere (EST Doctoral Studies Committee) (2009-2018), coordonează seria Studii de Traducere din cadrul Editurii Politehnica, coordonează conferința internațională Professional Communication

Daniel Dejița

and Translation Studies, face parte din consilii editoriale sau științifice la numeroase reviste de profil din țară și străinătate. A publicat peste 50 de articole de specialitate și 15 cărți și dicționare, în calitate de autor, co-autor sau editor. A participat în calitate de expert, membru sau director la 10 proiecte naționale sau internaționale, printre care The status of the translation profession in the European Union, coordonat de Direcția Generală pentru Traduceri a Comisiei Europene sau TRAIN2VALIDATE Professional training for easy-to-read facilitators and validators, Erasmus+ KA2 Strategic Partnership Project. Împreună cu prof. univ. dr. Muguraș Constantinescu și prof. univ. dr. habil. Titela Vlăceanu coordonează volumele din cadrul proiectului editorial O istorie a traducerilor în limba română, publicate de Editura Academiei Române.

„O istorie a traducerilor în limba română – secolele XVI-XX (ITLR)” are ca obiectiv studierea traducerii ca parte integrantă a patrimoniului cultural și intelectual, analiza dimensiunii sale dialogice interculturale de conectare la patrimoniul universal. Folosirea pluralului pentru cuvântul „traducere” are ca scop să atragă atenția asupra unicității fiecărei traduceri, a faptului că ea presupune o sumă de condiții concrete și, mai ales, activitatea și creativitatea constrânse de anumite limite ale unui traducător. Cercetarea ITLR vizează traducerile în limba română elaborate și publicate în toate provinciile istorice românești (Moldova, Muntenia, Transilvania, Basarabia, Bucovina)

sau în alte spații culturale românofone. Este o cercetare deosebit de complexă (9-10 ani), de mare amploare (4-5 volume), care antrenează numeroși cercetători (aproximativ 100) din mai multe universități. Proiectul este inițiat de Universitatea din Suceava și este finanțat de Fondul pentru Situații Speciale (FSS) conform prevederilor O.M.E.N. nr. 3694/2019 și conform prevederilor O.M.E.N. nr. 3132/2020.

O istorie folositoare și interesantă, deopotrivă pentru publicul specializat, căruia îi oferă un instrument de lucru, și pentru publicul larg, curios să afle mai mult despre traduceri și despre traducători, despre dorința lor de a sluji, în egală măsură, textul străin și publicul cititor, având pentru aceasta la îndemână vastul potențial de mlădiere a limbii române.

Ciprian Apetrei

Ciprian Apetrei este un profesor de filosofie, scriitor și jurnalist român, stabilit de peste zece ani în Bretania, Franța. Scrie, din 2014, pentru presa generalistă și culturală din România, ca publicist și jurnalist independent, fiind specializat pe problematica românilor de pretutindeni.

A publicat cărțile **Cel de la geam** (ed. Eikon, 2020), **Aici și acolo. Filogrfii** (ed. Eikon, 2022) și coordonează antologia în trei volume **Povești călătore**, scrise de români din lumea largă (ed. Minela, 2021, 2022, 2023), care vorbesc despre identitatea celui care locuiește de un timp semnificativ în străinătate, fără să își uite țara. A scris povești în care a îmbinat folclorul românesc cu cel celtic.

O parte dintre cărți sunt traduse în franceză și italiană și au fost prezentate comunităților românești din Franța, Italia, Danemarca, Spania, Insulele Canare, Belgia, Anglia, Germania, Olanda, Moldova și România.

Este, de asemenea, profesor de limba română ca limbă străină pentru Camera de comerț și industrie din Côtes-d'Armor.

În 2022, lansările de carte din Franța, Italia și România au beneficiat de acompaniamentul

la pian al profesoarei Carmen Liliana Mezei, din Copenhaga. Alături de aceasta a realizat spectacolul de poezie și muzică **Aici și acolo**, dedicat memoriei lui Ancelin Roseti, prezentat pe scena Filarmonicii din Ploiești și la Biblioteca metropolitană București.

„Volumul este mai mult decât acumulare de repere luate în posesie, e delimitarea unui teritoriu avut și a unuia la care se aspiră, o variație de loc care produce stări. Niciun abuz de stilistică, așa cum câteodată literatura se luptă să rămână, doar situații față de care cititorul începe să simtă ceva.

Metafore abia luminate, într-o construcție pe care, aparent, cu toții știm să o facem, o lume ca cea în care ne trăim zilele, așa captează Ciprian Apetrei, transformând, prin efect și nu cu truc, cititorul în participant la carte.

„Aici și acolo” are seninătatea celui curajos, al celui care nu substituie lumi ci le înțelege, pentru ca, mai apoi, să le trateze firesc. Autorul răstoarnă cuprinzătorul spațiu obiectiv, cu succesiunea lui de evenimente, pentru a se instala acolo unde nimic nu poate întrerupe

privirea retro sau prospectivă: în spațiul memoriei.

În pofida aparentei exactități a acestui „aici și acolo”, spațiul cu care ne obișnuiește Ciprian Apetrei este unul sugerat și nu precizat, acesta fiind și un mod de depășire a realului, dobândindu-se astfel o atmosferă universal-valabilă.

Cartea lui Ciprian Apetrei e suma unor microlumi, fiind meritul acestuia mobilitatea cu care comprimă sau dilată prezența distanțelor.”- Laura Cătălina Dragomir

Cărți și autori la

„CultuRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni”

Țara mea de dincolo de depărtări

Se zice că nu vedem pădurea de copaci. Aplicând același sistem, pot afirma că nu vedem nici țara de... noi. Ar trebui să ne distanțăm un pic și apoi să ne pronunțăm. Ar trebui ca toți să avem exercițiul depărtării de țară, să trăim un timp printre străini, să cunoaștem alte culturi ca să ne analizăm cu ochii depărtării.

Am plecat din România acum 15 ani, bucuroasă de norocul de a putea ajunge în altă lume pe care o credeam –și așa și era– diferită, frumoasă, luminoasă. Am întâlnit oameni noi, când serioși, când, aceiași oameni, copii, protagoniști ai jocului vieții, pentru că pentru ei, o spunea Calderón de la Barca, viața însăși e un joc, iar joaca e joacă. Și în joacă, dar nu numai, da-ul înseamnă uneori și nu, iar buna dispoziție poate încifra umbre de melancolie. Joaca înseamnă implicit efort, scop, creație, idei. Referindu-se la lupta și ideile lui don Quijote, personaj care, pentru mine, este expresia spaniolității, în *Meditación de El Escorial/Reflecție din El Escorial, Ortega y Gasset* (1932: 589) spune că:

posedă idei simple, liniștite, retorice, care aproape că nu sunt idei, ci mai degrabă paragrafe (...). Însă vine un moment când din acel suflet incandescent se înalță grave îndoile referitoare la sensul faptelor sale. Și atunci Cervantes începe să adune cuvinte de tristețe (...). *Melancolia i se vărsa în inimă* (...). Dar, mai ales, ascultați această spovedanie angoasată a celui care se străduiește: **Adevărul e că eu nu știu ce câștig cu osteneala mea.**

Serrano Plaja confirmă faptul că în aceste trăsături se regăsește orice spaniol (1967: 27):

“Deși e probabil ca în aceste linii Ortega să se fi gândit mai mult la Spania, la spanioli etc., decât la don Quijote propriu-zis, e clar că asta nu face ca afirmațiile sale să fie departe de adevăr”.

Aceeași joacă înseamnă familiaritate, lipsa ierarhiilor. Spaniolul nu ține seama că e prinț sau conte ci vorbește simplu și deschis cu toată lumea. De cele mai multe ori renunțarea la titlu e însoțită de aprecierea exagerată a celui alt care-l împinge pe acesta la sarcasm, așa cum se i se întâmplă cavalerului Quijote

cu servitoarele pe care le ridică la rang de cucoane: *“Îl priveau țărăncile și cu ochii îi căutau figura (...), însă cum se auziră strigate nobile doamne, lucru atât de departe de profesia lor, nu se abținură să nu râdă”* (Cervantes, I, 116). În ciuda a tot ce se poate imagina, cred că triumfă spiritul creștin, egalitatea umană care determină pe unii să vadă în ceilalți pe aproapele lor. Chiar și teme conversative sunt aceleași pentru toată lumea; dacă nu se înțelege totul, se înțelege o parte și tot e ceva.

Ca într-un joc, ajung și eu în Spania, practic traversând Europa dintr-o margine în alta. Am stăbănut, și aveam nevoie de acest parcurs, peisaje care se așterneau mai întâi verzi, mai apoi argiloase, deschizându-mi porți ale cunoașterii. Lăsăm în urmă un pământ de o rară simetrie și unitate, cum puține se mai găsesc în lume. De formă aproape rotundă, ca o medalie, în mijlocul lui se ridică podișul Ardealului, nu prea înalt, de vreo 500 de metri, tocmai bun de locuit, prin urmare; el e înconjurat din toate părțile de munții care-i alcătuiesc ca o uriașă cunună. Imaginea (corona montium) aparține scriitorilor antichității care au fost impresionați de această fericită dispoziție. (Giurescu, 1943: 18)

Lăsăm așadar cetatea carpatică, unde au stăpânit Burebista și Decebal, unde s-au întemeiat Muntenia și Moldova, unde s-au înfăptuit mari uniri sub Mihai Viteazul și sub Ferdinand. Pământul românesc a fost tânjit de năvălitori asiatici, dar și europeni, care nu ne-au permis să stăm liniștiți, ci să fim mereu în alertă, să inventăm capcane, să evităm dușmanul sau să-i punem piedică, să ne bucurăm de reușită, să sărbătorim, să încingem hora. Geografia care ne-a ținut la răscruce de drumuri ne-a făcut să trăim sub semnul provizoratului, al perenității, care, deși ar putea avea o nuanță negativă, ne-a determinat să ne bucurăm de orice clipă, deoarece mâine devenea o mare necunoscută.

Lăsăm dealurile, pădurile, râurile, Dunărea cu Jiul, susurători ai atâtor povești. Și mai lăsăm bogățiile pământului românesc:

Rare sunt locurile, nu numai în Europa, dar pe întreg pământul, care să cuprindă atâtea bogății. Cea mai mare este, fără îndoială, pământul negru, minunat pentru agricultură, dând recolte îmbelșugate... Bălțile Dunării, Delta, lacurile de lângă țărmul mării și râurile cele mari pot să dea atâtea pește încât să se hrănească nu numai lumea de la noi, dar să trmimitem și peste hotare... Pădurile de fag, brad și stejar acoperă încă o bună parte a țării. Iar în adâncul pământului e tot așa de multă bogăție ca și în fața lui. Sarea pardosește o mare parte din regiunea deluroasă și pe alocurea formează munți întregi... Aurul și argintul se scot de mai bine de trei mii de

ani din Munții Apuseni... Bogăția pământului românesc cuprinde tot ce e trebuincios vieții omenești. (Giurescu, 1943: 21)

Și mai lăsăm oamenii, care niciodată nu au părăsit acel pământ românesc, care, spune istoricul, dădea cu puțină muncă, hrană îmbelșugată și variată, care oferea sare și aur, spre a nu mai aminti de alte bogății. Iar acești oameni sunt descendenți ai dacilor sau ai geților care, spune același istoric și cred că ar trebui să fie înscris pe fiecare carte de istorie, reprezintă cea mai însemnată ramură a tracilor, având o civilizație, o cultură și o istorie politică pe care n-a egalat-o nicio altă ramură; aceștia reprezintă elita numerosului neam al tracilor.

Mai lăsăm un ținut, din jurul Craiovei, identificat de unii ca Țara lui Pazvante Chioru', de alții unul care mereu amintește de vremea lui Papură Vodă, un ținut căruia îi cunoșteam nordul patriarhal și singuratic, dar și sudul, atât de balcanic încât mă impresiona mai ales prin gesturile de afirmație și de negație, distorsionate, pe care aveam să le văd mai târziu, identice, la vecinii bulgari. Pentru a întări o afirmație, oltenii din sud fac mișcări cu capul pe orizontală, întorcându-l dintr-o parte într-alta, în timp ce toată lumea pecetluște o afirmație prin înclinarea capului de sus în jos. Credeam că e o particularitate a lor, însă prietenii bulgari pe care aveam să-i cunosc în Spania mi-au demonstrat că nu erau deloc speciali, ci că foarte de demult, mult mai înainte de Papură Vodă, și români, și bulgari împărțeau mentalități, obiceiuri, porturi, cântece și jocuri.

Și mai lăsăm umorul sănătos, continuu, mai diluat sau mai vâscos, mai ascuțit sau mai pilit pe care aveam să-l regăsim doar la întâlnirile cu românii. Numai acolo tresăream bucuroasă la expresii sau regionalisme care acasă fac parte din cotidian. Învățând o altă limbă o pierzi ușor pe a ta. O prietenă spaniolă îmi confirma acest lucru cu propoziții simple, acelea pe care cu toții le învățăm când începem să studiem o nouă limbă. A ajuns la această concluzie după ce fiul ei îi spusese că se va căsători cu o franțuzoaică în Tokio, locul unde lucrează câțiva ani buni. Și ea, ca o mamă iubitoare, a considerat că trebuie să învețe și japoneza, și franceza, și engleza, după ce studiasse trei ani româna, limba pe care o adora: Dory aprende un poquito de rumano, un poquito de japonés, un poquito de inglés, un poquito de francés. Dory ya no sabe ni español, ji, ji, ji. / Dory învață puțină română, puțină japoneză, puțină engleză, puțină franceză. Dory deja nu mai știe spaniola, hi, hi, hi. Mi-aduc aminte că făceam eforturi să-mi amintesc numele foștilor colegi de școală sau denumirile unor obiecte de uz sporadic precum tel. Însă, curios, niciodată nu am uitat regionalismele oltenești care îmi stârneau râsul când le auzeam: adineea > adineaori, tomnai > tocmai, o țără > puțin. De aici am dedus că pentru a învăța o limbă

străină e nevoie de zâmbet.

Și am ajuns în Spania; pot spune că am descălecat în San Lorenzo de El Escorial, minunata reședință a domnitorului în al cărui imperiu niciodată nu apunea soarele, Filip al II-lea. Cel care dă nume insulelor Filipine decide să construiască între 1563 și 1584 o mănăstire în acel loc, la 60 de km de Madrid, practic sprijinită de masivul central Sierra de Guadarrama și orientată spre râul Guadarrama, o poziție dintre cele mai privilegiate. Regele urca o alee El Paseo del Príncipe > Aleea Prințului ca să ajungă la Silla de Felipe II > Scaunul lui Filip al II-lea pentru a supraveghea lucrările operei în formă de rug, în amintirea bătăliei de la San Quijote contra francezilor, câștigată în data de 10 august, dată rezervată în calendarul creștin lui San Lorenzo > Sfântului Laurențiu, martirizat pe rug. Contemporanii epocii l-au criticat pentru această a opta minune a lumii, zicând că irosește aurul. Filip al II-lea le-a răspuns celor care comentau printr-un tristih care se poate citi la intrarea în mănăstire: Para hacer este tesoro / Faltó piedra, / Sobró oro. > Pentru a ridica această comoară / Am dus lipsă de piatră, / Aur am avut din belșug. Sigur, au apărut și cei care i-au cerut să demonstreze că posedă aurul cu care se laudă, indicându-i să acopere mănăstirea cu monede de aur puse pe muchie. Filip a rămas constant în ceea ce a afirmat și, cum complexul e construit din bucăți enorme de piatră, ultimul bloc nu e din aur.

În San Lorenzo de El Escorial, fiecare locuitor cunoaște și trăiește toată această istorie; e o onoare faptul că los gurriatos (denumire cu care sunt cunoscuți cei din San Lorenzo de El Escorial) se trezesc în fiecare dimineață văzând această bijuterie arhitecturală care îi modelează zilnic. Peste tot auzi un localnic explicând unui turist, unui străin lucruri inedite despre mănăstire, despre palatul regal, despre biserică, despre bibliotecă, despre panteon, care nu figurează în cărți. Și mulți știu că regele era un pasionat al științelor oculte și că biblioteca ascunde comori ale acestei ramuri.

Și ajung să sărbătoresc primul 10 august, zi marcată și **de lluvia de estrellas** > ploaia de meteori sau de **Lagrmas de San Lorenzo** > Lacrimile Sfântului Laurențiu.

Sărbătorile sunt un mixt între tradițional și modern; începe totul și localnicii sunt dispuși să participe, ridicolul pierde sub cauza nobilă a sărbătorii. Toată lumea se îmbracă în costume populare și, pe lângă propriile căruțe sau mașini ornate cu simboluri regionale sau religioase, defilează cântând jotas (castanietele sunt esențiale) și jucând Rondón (dans în cerc; castanietele sunt și aici esențiale), deplasându-se spre o zonă unde bucuria tronează. Ajunși cu căruțele încărcate de bucate la marginea satului, începe fiesta. O privire superficială ar capta această sărbătoare câmpenească, unde protagonismul îl au tortillas, paellas, croquetas, cântecul, jocul și gluma, ca un simplu picnic. Însă pentru toți e o zi sfântă datorită întâlnirii cu celălalt, fie vecin, fie prieten, fie parte din familie. Vin să împartă cu celălalt mâncare, cântec, joc, voie bună, trăiri, idei, planuri, speranțe. Se întorc în sat cu aceeași bucurie –dacă nu mai accentuată– în aceeași formație

și cu același chef de dans și cântec. Mulțimea, din care am făcut și eu parte de multe ori, îi întâmpină cu chiote. Se aud mereu: guapa, guapo, cuvinte cu care își apreciază vecinii, prietenii.

Programul zilelor de sărbătoare include, pe lângă această parte tradițional familială, și activități sportive, concerte, spectacole, marionete, defilări, coride de tauri, encierros –cele mai așteptate activități de către junii care vor să demonstreze că sunt mai rezezi decât animalele obligate să alerge pe un culoar stabilit dinainte și protejat cu garduri–, concursuri de fotografie sau de desen în aer liber, teatru, târguri de carte sau de obiecte medievale, gigantes y cabezudos ș.a. Giganții și căpățânoșii fac deliciul sărbătorilor grație figurilor imense, giganții, sau mai normale însă cu capul accentuat de mare, căpățânoșii. Acestea defilează dansând și antrenând în joc mulțimea de pe margine care de-abia așteaptă să fie în centrul atenției.

Halviță, vată pe băț, susan, tot felul de băuturi și tentații și dintr-odată te vezi prins într-un paso doble antrenant care nu lipsește la nicio sărbătoare, Paquito el Chocolatero.

Sărbătorile se deschid cu un pregón > o strigare publică și se încheie cu focuri de artificii, care împachetează frumusețea și tristețea că totul s-a terminat. Cea mai cunoscută strigare este cea dedicată sărbătorii Sfântului Fermin, la Pamplona, în data de 7 iulie. Deși infantilă, toată suflarea o fredonează cu mândrie:

Uno de enero, dos de febrero, / tres de marzo, cuatro de abril, / cinco de mayo, seis de junio, / siete de junio, ¡San Fermín! / A Pamplona hemos de ir / con una media, con una media, / a Pamplona hemos de ir / con una media y un calcetín. > Întâi ianuarie, doi februarie, / trei martie, patru aprilie, / cinci mai, șase iunie, / șapte iulie, San Fermín. / La Pamplona trebuie să mergem / cu un ciorap, cu un ciorap, / la Pamplona trebuie să mergem / cu un ciorap și o șosetă.

Sigur că Spania e țara cântecului și a jocului, însă și a neobosiților; oamenii știu să se distreze, dar știu să și muncească. Un tânăr brutar, nelipsit de la toate sărbătorile, se trezea cu conștiințiozitate odată cu cocoșii, conștient că la prima oră barurile și restaurantele aveau nevoie de pâine. Dorința de a munci este alimentată de speranța distracției; acesta este secretul eternității.

Dacă jocul, cântecul, dansul sunt universale și te determină să te simți oriunde acasă, umorul te aduce la realitate. Și nu din cauza barierelor lingvistice ci din cauze mai subtile care țin de seva care ne traversează. Ne sunt suficiente câteva porecle Fănică a lu' Catăru', Tanța lui Făsui, Veta, Sucă, nea Tânăscă a lu' Golan, Gogu a lu' Pecingine, sau câteva regionalisme bătrân > bătrân, boleșniță > boală, cloță > cloșcă, odaie > cameră, schier > fier, trin > tren, sau expresii cu matală vând și pe dracu' drept înger, fi-ți-ar starea ta!, căscatul de Sucă, ca să ne încerce râsul. Torrente, polițist corupt, antieroul și personajul principal al seriei de emisiuni televizate cu același nume, îi farmecă pe spanioli prin umorul său vulgar. Un alt serial recent, bazat pe viața unei comunități

de vecini din blocul din strada Desengaño 21 > Dezamăgire 21, Aquí no hay quien viva > Aici nimeni nu poate trăi, plictisește prin exagerarea preocupării, a spionării celuilalt. Alt program însă de cele mai multe ori pe aceeași frecvență vulgară este El Club de la Comedia > Clubul Comediei, înregistrat cu public în diverse teatre spaniole și care este gândit ca un cumul de monologuri susținute de actori și invitați. Foarte apreciat de către spanioli nu ajunge să ne atragă pe noi, cei obișnuiți cu un comic de limbaj, de situație, de caracter, de moravuri, de nume din aceleași motive. Mai amuzant era un intermezzo umoristic care se transmitea cu ani în urmă la televiziunea națională în cadrul programului Noche de fiesta > Noapte de petrecere și care, luând o temă precum dieta și sportul, o trecea prin simțirile a trei perechi, căsătorite de 4 ani, de 14 ani și de 40 de ani. Cuplul care avea 40 de ani de căsnicie purta nume relevante, ramolite, Pepa și Avelino. Multe comparații, asocieri și mai puține vulgarități. Umorul era –emisiunea nu se mai difuzează de ani buni– unul clasic și sănătos, de altfel, contractaseră doi actori amatori din Europa de Est.

Dedlicul meu s-a produs aici, la râs. Când râdem acasă și când râdem în afara ei. Ce ne face să râdem acasă și ce ne face în afară. Găsim aceleași teme? După ani de întrerupere a fluxului comunicării în română, mă minunam când vizualizam expresii care în alte ocazii nu m-ar fi impresionat: du-te la dracu' să te pieptene. Parcă e mai plastică decât hacer el indio > a-l face pe indianul > a se distra sau a-i distra pe ceilalți cu năzbâții și glume. Și am înțeles atunci că râsul, joaca, esența vieții, pentru mine înseamnă limba română; numai în limba română jocul are alte dimensiuni, atinge sfere cu care nicio altă limbă nu poate intra în rezonanță.

Și de atunci văd altfel meleagurile acelea îndepărtate în care oamenii se bucură la fiecare cuvânt pe care îl simt. Tot de atunci, cred că toți avem nevoie de exercițiul de a trăi, de a învăța, de a ne croi drum în altă țară pentru a cinsti mai mult pământul ce ne-a fost dat. De multe ori alegerile noastre pentru viitor, raționale, calculate, nu fac decât să ne întoarcă cu mai mult dor și drag spre trecut, ca să închidem armonios cercul. Personal, am avut nevoie de exercițiul din Spania ca să-mi dau seama că Sache a lu' Zăpăcitu', Catalița lu' Trei Cărlige, Nae a lu' Plămădeală sau al lui Flețu, ai lui Flească, a lui Gârlă, a lui Tiugă, Ionete a lui Făsui, Nătărău al bătrân nu pot fi înlocuiți de Mafalda, de Pantufflin, de Paquita Pulgarita o de Pepito Pérez. Îi simt atât de aproape pe afurisiții și jurații mei încât mă identific cu toți țărani care, așa cum sentențios spunea Tolstoi referindu-se la țărănul rus – adevăratul păstrător care a făcut să dăinuască limba rusă–, se simt în limba română ca peștele prin apă, scot cuvintele, precum un magician, din mânecile cămășii albe, suflecate, vorbesc întruna, dezbat, aduc argumente, depistează și corijează situații, și... glumesc inteligent.

Hanurile de altă dată, între ospitalitate și comerț

Tanta TĂNĂSESCU

un nume cu rezonanță orientală, poate fi definit ca fiind un loc de odihnă peste noapte a drumeților, un adăpost pentru oaspeți, cai și căruțe, prevăzut cu ospățarie, sau cârciumă, magazii, depozite și prăvălii de tot felul. În general, în țara noastră au existat câteva categorii distincte: hanurile domnești; hanurile mănăstirești; hanurile boierești; hanurile negustorești. Așa cum se poate intui, ele reprezentau o afacere aducătoare de bani, fie pentru domnitor, mănăstiri, boieri sau, mai târziu, pentru breslele de negustori.

De obicei, acestea erau ridicate fie pe drumurile principale ale țării, fie în locuri unde aveau loc așa numitele târguri periodice de peste an. Unele localități mai importante au căpătat chiar apelativul de Târg (Târgu Neamț, Târgu Jiu, Târgoviște etc).

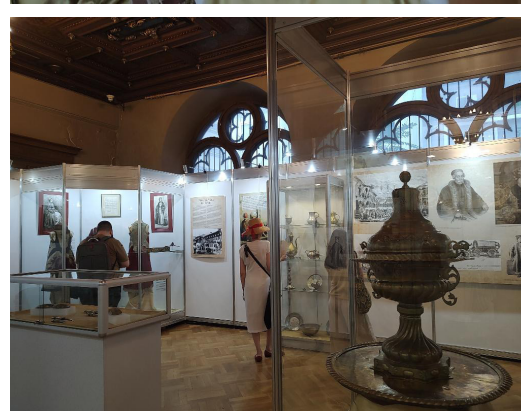
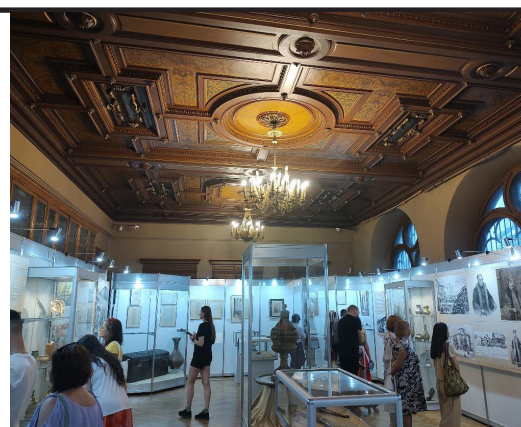
În Capitală, piețele de altădată se numeau „târguri”, cum ar fi **Târgul din Năuntru** (secolul XV); **Târgul de Afară** (secolul XVI); **Târgul de Sus** (Secolul XVII); **Târgul Cucului** (secolul XVIII). Fiind un loc cu afluență de cumpărători, în preajma acestor Piețe se ridicau de multe ori hanuri, dintre care cele mai cunoscute au fost: **Hanul Șerban Vodă** (1683), **Hanul Sfântul Gheorghe** (1670-1672), **Hanul Constantin Vodă** (1692), acestea toate fiind hanuri domnești. În București, însă, au existat și hanurile mănăstirești, cum au fost: **Hanul Cernica** (1780-1800), **Hanul Colțea** (1698), **Hanul Filaret** (secolul XVIII), **Hanul Sf. Gheorghe**, **Hanul Sf. Ioan cel Mare**, **Hanul Sf. Spiridon**, **Hanul Sf. Ecaterina** etc. Însă, cele mai numeroase au fost hanurile negustorești, dintre care pot fi menționate hanurile **Bazaca**, **Băltărețu**, **Bossel**, **Gabroveni**, **Ghermani**, **Injugă-Urs**, **Manuc**, **Necula**, **Neculescului**, **Papazoglu**, **Scula**, **Tei**, etc.

Desigur, marii dregători, marii boieri,

Muzeul Municipiului București, Palatul Suțu, găzduiește în perioada 25 august - 29 octombrie 2023 o minunată expoziție dedicată istoriei hanurilor Capitalei, purtând titlul „**Hanurile uitate ale Bucureștilor**”. Prezentă la vernisaj, am fost impresionată de multitudinea de fotografii, imagini, planșe, hărți, documente, obiecte de recuzită istorică, prezentate de către curatorii acestui eveniment expozițional, Raluca Moței, arheolog, din cadrul Biroului de Istorie Veche și Medievală, respectiv Gabriel Constantin, muzeograf, Biroul Istorie Modernă și Contemporană.

Din alocațiunea gazdelor evenimentului expozițional amintit, am reținut că în trecut Bucureștiul a avut circa 145 de hanuri, îndeplinind o multiplă funcționalitate, în principal aceea de bastioane ale comerțului dar și de oportunități de cazare a oaspeților aflați în vizită în Țara Românească, ori a negustorilor veniți să-și vândă marfa adusă de prin țări străine. Hanurile reprezintă o imagine grăitoare a evoluției sociale, economice și culturale a societății românești, în decursul secolelor.

Hanul – acest strămoș al hotelului de astăzi, sau chiar al Mall-ului modern, purtând

Solacolu, de pe Calea Moșilor, urmează să fie restaurate și redat turismului și comerțului.

Un loc aparte este ocupat de **Hanul lui Manuc**, de lângă Piața Unirii, vizitat an de an de mii și mii de turiști. **Manuc Bei Mirzaian** (1769-1817), de origine armeană, a construit hanul ce-i poartă numele în 1806-1808. Un personaj foarte cult și bogat, acesta a jucat și un rol diplomatic legat de cedarea Basarabiei Imperiului Țarist, la 1812. După decesul său, hanul a revenit soției sale, Miriam, și cumnatului său, Asvadur Avedian. În secolul al XIX-lea, construcția aceasta a trecut prin mari primejdii, de pildă cutremurul din 1838, care a produs importante distrugerii și avarii, abia scăpând de furia marelui incendiu care a lovit în 1847 centrul Capitalei. În anul 1842, moștenitorii lui Manuc vând clădirea, aceasta intrând succesiv în mâinile altor proprietari.

În urmă cu 50 de ani, Hanul lui Manuc a fost restaurat, renovat, devenind în prezent o atracție turistică de prim rang a Capitalei. Aflat în perimetrul pitoresc al Centrului Istoric al Bucureștiului, în Hanul lui Manuc se află câteva cafenele, restaurante, bistrouri, buticuri comerciale.

ridicau și ei, la rândul lor, construcții similare, care le aduceau mari venituri. „**Unele purtau nume colocviale, precum porecla proprietarului - Hanul Înjugă Urs, Hanul lui Urlă-n Sus, numele zonei în care fusese construit - Hanul de la Băneasa, culoarea pereților - Hanul Roșu, Hanul Verde, Hanul Galben sau denumirea vreunui aspect caracteristic - Hanul cu Tei**”, după cum au precizat organizatorii expoziției. Foarte multe dintre ele au dispărut fizic, altele mai există și azi, păstrându-se în special partea comercială (**Hanul cu Tei, Hanul Gabroveni, Hanul lui Manuc**) iar altele, cum ar fi de exemplu Hanul

În anul 1874 fostul Han al lui Manuc a devenit „**Marele Hotel Dacia**”, un complex hotelier, gastronomic și... cultural. Astfel, el dispunea de două săli mari, destinate spectacolelor teatrale, unor concerte sau baluri mascate, unde s-au produs pe scenă și actori străini - francezi, americani. În perioada 1880-1914, Sala „Dacia” devenise locul unor întruniri politice, închiriată ca atare de partidele vremii, de sindicate etc.

Plecând de la acest eveniment expozițional, rămâi cu impresia că ai asistat la o lecție vie de istorie a Bucureștiului, că ai fost martorul unei întoarceri în secolele trecute, când pitoreasca așezare de pe malul Dâmboviței avea o cu totul altă înfățișare. Pentru noi toți, această expoziție este un bun prilej pentru cunoașterea chipului de odinioară al acestei metropole.

RESTAURANTE JONASI II

655 02 71 04

HORARIO: 06:00 - 19:00 H.

ACEPTAMOS: Ticket Restaurant

**DESAYUNOS
BOCADILLOS
COMIDAS
MENÚ DEL DIA
RACIONES**

**COMIDA DE EMPRESA
CUMPLEAÑOS
HACEMOS TODO TIPO DE EVENTOS**

C/ RUMANIA, 5 ALCALÁ DE HENARES

SIBIU ORIGINAL

GUST TRADITIONAL

Produce Românești

FABRICA DEPOZIT și MAGAZIN

Alcalá de Henares
calle Londres 10
Nave 17,18,19

635955200
642040991

PLATFORMA ȘI MECANISMELE DE PROTECȚIE A CETĂȚENILOR ROMÂNI DIN STRĂINĂTATE

Titi SULTAN,
Specialist in drept constituțional și parlamentar

aprobată de Parlament prin Legea nr. 190 din 21 octombrie 2008 vizează drepturile persoanelor aparținând „*comunităților românești din afara frontierelor României*”, indiferent că este vorba despre „*comunități istorice sau de dată recentă*”. O modificare mai recentă, adusă prin Legea nr. 224/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, face vorbire despre „*persoanele aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone române sau care aparțin filonului cultural și etnic românesc, existente în statele din vecinătatea României și alte state, care își asumă identitatea etnică, lingvistică și culturală română față de autoritățile române, indiferent de etnonimul folosit*”.

Platforma Românilor de Pretutindeni sintetizează informații utile pentru românii din afara granițelor țării, asigurându-se astfel legătura cu instituțiile statului prin datele și instrumentele care le pot fi de ajutor. Pornind de la nevoile comunității, platforma pune la dispoziție informații structurate pe domenii de interes, atât din România cât și din străinătate. Acest nod de informare este actualizat prin implicarea instituțiilor cu atribuții în sprijinul acordat legăturilor cu românii din afara granițelor țării pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

Este foarte adevărat că de când la conducerea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni se află secretarul de stat GHEORGHE CÂRCIU, această instituție a căpătat noi valențe, a devenit mult mai activă, construindu-se adevărate punți de legătură cu românii din afara granițelor țării, care să inbrațiseze și să consolideze diversitatea noastră culturală, etnică, lingvistică și religioasă.

Scopul fundamental al politicilor pentru românii depretutindeni este de a facilita conservarea identității culturale românești și legăturile dintre persoanele care valorizează identitatea românească și legătura cu spațiul românesc, cu România, sprijinind integrarea persoanelor și a comunităților în societățile statelor de reședință sau de cetățenie și descurajând orice tentație de enclavizare și izolare. Tot ca un element de originalitate al reglementării române în materie, ținând seama și de faptul că standardele internaționale fac vorbire de actul autoasumării identității (etnice), Legea nr. 299 /2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni solicită o declarație pe propria răspundere pentru ca o persoană să poată deveni titular al drepturilor acordate, evitând astfel emiterea oricărui document care i-ar putea atesta acestuia o calitate anume. Modificarea adusă actului normativ aproape imediat după intrarea sa în vigoare prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 10/2008,

Promovarea protecției față de români din afara granițelor nu impiedică asupra relațiilor pe care România le întreține cu statele lor gazdă și nu influențează obligațiile pe care aceștia le au față de respectivele state gazdă. Instituirea unei astfel de obligații pentru statul român nu face decât să impună o conduită specifică autorităților publice, indiferent că acestea au atribuții în domeniul relațiilor externe sau nu. Cu titlu de exemplu, Decizia Curții Constituționale a României nr. 69 din 22 mai 1996 statuează faptul ca prevederea din fosta lege a pensiilor care condiționa dreptul la pensie de domicilierea pe teritoriul României încălca disponibile art. 7 din Constituție, rezultatul său nefiind acela de stimulare și întărire a legăturilor dintre stat și românii din afara granițelor, ci unul total opus.

Modalitățile concrete de acordare a protecției sunt desigur dependente de sistemul juridic, în care regulile cuprinse în principiile și celelalte norme general admise ale dreptului internațional au importanța lor. Bucurându-se de protecția statului român, cetățeanul român care se afla în afara frontierelor trebuie să-și îndeplinească obligațiile ce-i revin potrivit Constituției și legilor române. Faptul că el, eventual temporar, se găsește în afara frontierelor României nu-l scutește de îndeplinirea acestor obligații normale și firești, afară de cazul în care acestea sunt incompatibile cu absența sa din țară. Important este însă faptul că simpla absență din țară nu-l exonerează pe cetățeanul român, de exemplu de obligația de plată a impozitelor pentru imobilul al cărui proprietar este, ori de obligația de creștere, întreținere și educație a copilului său minor, etc. Tot astfel, protecția stabilită de art.17 din Constituție „*nu poate fi convertită într-o cauză de impunitate pentru faptele antisociale comise pe teritoriul unui stat străin*”. Totodată, o bogată și constantă jurisprudență a Curții Constituționale a validat DECIZIA - CADRU a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 referitoare la mandatul european de arestare și a confirmat în dreptul

intern procedura simplificată de extrădare pe care acesta o impune pentru cetățenii proprii care au săvârșit anumite fapte penale în afara granițelor. Tot astfel, prin norme de drept intern statul român a înțeles să sancționeze trecerea ilegală a frontierei altor state ori îndrumarea sau călăuzirea altor persoane pentru a trece ilegal frontiera altor state dacă astfel de fapte sunt săvârșite în afara teritoriului țării de cetățeni români. Curtea Constituțională a constatat că astfel de norme nu încalcă dispozițiile art. 17 din Constituție căci ele au în vedere prevenirea unor consecințe negative pentru mai multe state ce ar fi vizate de astfel de comportamente, dintre care judecătorul constituțional român a menționat expres migrația ilegală.

Contribuția fiecărui minister și a fiecărei instituții în rezolvarea problemelor specifice persoanelor aparținând comunităților românești din afara granițelor se realizează în limitele de competență legală, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni fiind cel care asigură, potrivit prevederilor legale referitoare la organizarea și funcționarea sa, coordonarea interministerială în domeniul relațiilor cu românii de pretutindeni, sens în care, prin secretarul de stat, va convoca și prezida Consiliul interministerial pentru românii de pretutindeni, din care vor face parte reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, Ministerului Culturii, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Autorității pentru Digitalizarea României, precum și reprezentanți ai Academiei Române, Secretariatului de Stat pentru Culte, Bisericii Ortodoxe Române, ai altor culte și asociații religioase recunoscute în România, ai altor instituții și autorități ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniul cercetării lingvistice și educaționale, al reinsertiei socioprofesionale și al atragerii de investiții, precum și, dacă este cazul, ai altor ministere și autorități ale administrației publice centrale și locale, în calitate de invitați.

Respectarea alegerilor și libertății de decizie a cetățenilor români din străinătate presupune instrumente juridice prin care etnicii români, persoanele care aparțin filonului etnic românesc, originari din România, cetățeni ai altor state, pot alege sau nu să își recunoască legăturile cu poporul român și țara noastră. De asemenea, statul român își asumă obligația de a suplimenta contribuția pe care statele de cetățenie o realizează în beneficiul etnicilor români, până la atingerea dezideratelor fundamentale privind asigurarea preexistenței elementului unic românesc în arealul de tradițional sau de locuire și păstrarea ponderii tradiționale a acestuia în raport cu alte etnii care

locuiesc în același areal, precum și asigurarea accesului membrilor comunităților românești din **afara** frontierelor la educație în limba română, desfășurarea unei vieți culturale în limba română, participare la dezbaterile publice în limba română, informare și exprimare a opiniilor în limba română, participarea tradițiilor și riturilor religioase proprii.

Consecutiv poziționărilor stabilite de statul român față de dezideratele fundamentale ale membrilor comunităților românești din afara granițelor țării, preocuparea pentru protecția juridică a românilor din străinătate se bazează și pe:

- materializarea drepturilor legal recunoscute și acordarea celor mai bune tratamente din partea statelor de cetățenie și reședință;
- conservarea identității etnice, lingvistice, culturale religioase și exprimarea ei colectivă în cadrul comunităților românești din afara granițelor țării;
- sprijinirea țărilor de vecinătate în atingerea Obiectivelor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în UAT care includ areale tradiționale de locuire ale etnicilor români, prin care să asigure condiții atractive de viață în arealul tradițional de locuire ale etnicilor români (minorități) - ținând cont de faptul că supraviețuirea minorității este condiționată de rămânerea în comunitățile tradiționale;
- sprijinirea cetățenilor români care trăiesc în context transnațional (diaspora de mobilitate), atât sub aspectele legate de viața în afara țării (diplomație, servicii consulare, finanțări

nerambursabile acordate pentru proiecte de păstrare a identității) cât și sub aspectele ce țin de viața lor din România (prin politici interne legate de atingerea Obiectivelor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă), având în vedere continuitatea legăturii acestora cu țara și orientarea vieții pe care o au în altă țară spre România;

-valorificarea prezenței cetățenilor români în alte state pentru a munci și a dezvolta afaceri pentru stimularea exporturilor României și a promovării pe plan extern;

-valorificarea capitalului uman din comunitățile din afara granițelor în achiziția de know-how a României.

Preocuparea statelor de origine pentru persoane care își asumă o legătură cu ele, fie ea de natură etnică, culturală, lingvistică sau religioasă, dar care se află pe teritoriul altor state, nu constituie o noutate nici în dreptul comparat și nici la nivelul dreptului internațional public. În condițiile în care fenomenul de standardizare culturală și socială din perioada de formare a statelor moderne nu a coincis cu cel de standardizare în plan politic și, în special, urmare a celor două războaie mondiale, practic astăzi nu există state care să dispună de o populație perfect omogenă, cu o unică origine etnică. Aproape toate statele contemporane cunosc minorități naționale și, corelativ, aproape toate statele lumii au cetățeni sau foști cetățeni care se află în afara granițelor naționale. În aplicarea principiilor, cutumelor și a unor tratate din dreptul internațional public, protecția juridică a acestor persoane revine, de regulă, statelor pe

teritoriul cărora se află respectivele persoane (state gazdă). Cu toate acestea, din ce în ce mai multe state de origine își manifestă preocuparea pentru acele părți ale populației, prezente, trecute sau viitoare, care nu se află sub jurisdicția lor din punct de vedere teritorial.

Competențele extra-teritoriale se văd astfel amplificate, iar dreptul internațional public cunoaște astăzi noi dezvoltări. În afara utilizării instrumentelor juridice clasice în dreptul internațional public, anume tratatele multilaterale sau bilaterale, tot mai multe state de origine utilizează și instrumentele juridice specifice dreptului intern, anume acte normative naționale. În dreptul comparat dispoziția art. 7 din Constituția României nu este singulară. Art. 10 din Constituția Croației face vorbire despre „**elementele poporului croat din cadrul altor state**” care se bucură de protecția pe care le-o garantează statul croat, iar art. 5 din Constituția Sloveniei face vorbire despre „**veghea statului sloven asupra minorităților naționale slovene din Statele vecine, asupra emigranților și emigraților sloveni**” și favorizează contactele lor cu patria. În plus, slovenii care au pierdut cetățenia se pot bucura în Slovenia de drepturi speciale, precizate de legiuitor. Art. 6 alin. 3 din Constituția Ungariei precizează responsabilitatea statului maghiar pentru ungerii care trăiesc în afara frontierelor naționale și încurajează menținerea legăturilor lor cu statul de origine. Și Constituțiile Macedoniei, Slovaciei sau Ucrainei conțin dispoziții asemănătoare.

Continuarea in numărul următor

Îmbunătățirea comunicării prin ascultarea eficientă

și/sau de a înțelege. Este important să avem dorința de a învăța mereu din diverse surse. Cei care cred că știu deja totul sunt incapabili să asculte.

O a doua atitudine importantă pentru a asculta eficient este credința în valoarea celorlalți ca indivizi și în posibilitatea ca aceștia să aibă idei și informații care merită auzite. Această atitudine se exprimă prin empatie – capacitatea de a comunica că prețuiești ideile altora chiar și atunci când nu ești de acord cu ei. Empatia este capacitatea de a înțelege ceea ce simt oamenii și să respecti punctul lor de vedere fără a-i judeca.

Ascultarea înseamnă, de asemenea, să fii atent nu numai la cuvintele rostite efectiv, ci și la ceea ce nu este spus. Ascultarea înseamnă a fi foarte conștient de atitudinile celorlalți, punctele lor de vedere, limbajul corpului și stările lor emoționale.

Din fericire, ascultarea este o abilitate care poate fi învățată și putem spune că deschide poarta către succesul personal și profesional. Avem multe beneficii dacă dezvoltăm această abilitate:

-Suntem mereu deschiși către comunicare

-Avem mereu oportunități de învățare

-Îmbunătățește relațiile

-Crește productivitatea economisind timp și efort

-Reduce neînțelegerile și conflictele

-Atrage sprijinul și răspunsurile favorabile din partea altora

-Înțelegem mai bine nevoile și dorințele oamenilor, astfel încât să putem comunica mai ușor

Ascultarea este una dintre cele mai înalte forme de apreciere pe care o putem arăta unei alte persoane. Oamenii se simt apreciați, atunci când simt o atitudine de respect și când știu că alții încearcă să înțeleagă situația lor, apoi tind să reflecte aceleași atitudini de apreciere și respect. Acest lucru favorizează înțelegerea și cooperarea reciprocă, ambele esențiale pentru atingerea obiectivelor profesionale și personale.

Ascultarea eficientă este activă, nu pasivă. Ascultarea necesită activitate conștientă și concentrare; este mai mult decât păstrarea unei tăceri politicoase în timp ce repeți mental replica pe care urmează să o spui interlocutorului. Ca orice abilitate importantă, ascultarea eficientă necesită o pregătire adecvată, o execuție atentă și o monitorizare continuă. Acesta înseamnă că pregătirea pentru o bună ascultare începe cu adoptarea anumitor atitudini care susțin acest proces.

Una dintre atitudinile de bază pentru ascultare este disponibilitatea de a învăța

Cărți și Autori prezenți la Festivalul CultuRo

CIMITIRUL DE ACASĂ

Adrian SUCIU

Trăiesc efectiv în poezia românească de vreo 35 de ani. Puțini sunt cei care o cunosc mai bine, în toate cotloanele ei, mai cu seamă că niciodată cunoașterea mea nu a fost cenzurată de vreo datorie față de cineva sau de ceva și nici nu va fi în următorii vreo 35 de ani în care voi trăi efectiv în poezia românească. Am acasă două corpuri de bibliotecă în care, așezate frumos pe două rânduri, se află aproximativ 1000 de cărți de poezie cu autograf pe care le-am primit de la cei aproximativ 700 de poeți pe care i-am cunoscut personal în ultimii 35 de ani. Destui dintre ei au murit în sens trupesc. Alții, trăitori în sens trupesc, au murit în sens spiritual. Îngropați în uitare, trecute vedete scilpitoare ale celor trei decenii și jumătate, premiați, promovați, antologați și indexați de Sistem la vremea lor, dar morți prin uitare încă din timpul vieții.

Dumnezeule, ce bălci al deșertăciunilor! Am contemplat adesea cimitirul de acasă și am înțeles multe lucruri meditând la el. Știu deja de ce mor unii din timpul vieții și am toată compasiunea pentru ei. Ei simt moartea dându-le târcoale dar nu știu și nici nu pot

învăța să se apere. Trebuie să fie îngrozitor să-ți privești propria moarte devorându-te de viu, bucată cu bucată, tocmai când scrii tu un mare poem genial care te-ar face nemuritor! Dar e și distractiv cimitirul de acasă. Uneori, citesc cu amuzament autografe ale unora. Ei scriau negru pe alb că sunt genial, mare, măreț, istoric, epocal, mi se adresau cu deosebită prețuire, ori considerație, onoare, eram intrat adânc în memoria lor și făceau mari plecăciuni și temenele și alte farafastăcuri. Asta, evident, până au descoperit că e mai profitabil să fie lingușitori cu alții, cărora le pasă de lingușirile lor și să mă injure pe mine. Sau până au descoperit că nu împărtășim aceleași convingeri despre lume și viață. Și uite așa, an de an, cimitirul de acasă, doldora de poezie genială pe care o șterg de praf măcar o dată pe an, sporește în toate direcțiile. Ca și meditațiile mele despre el. Din care meditații vă și spun: cei care vă lingușesc sunt primii care vă vor trăda! Lingușeala, indiferent de care parte a ei te afli, e treaba oamenilor mici. Niciun lingușitor, fiind un om mic, nu va ajunge vreodată vreun mare poet sau vreun mare orice. Și nici unul care acceptă să fie lingușit, un om mic fiind și el!

Violeta Anciu și migrația inocenței

migrația inocenței

Violeta Anciu

Volum: Amprente Urbane - Evoluția (Ed. Bookbreak, 2015), alte mașini și-un fotograf amator (Ed. Grinta, 2017), migrația inocenței (Ed. Tribuna, 2021).

Antologii: The Mirror of Time (Jurnal Literar Anual Bilingv, India, 2020), SPE SALVII: POESÍA JOVEN INTERNACIONAL (liberoamerica.com, Peru, 2021), Parodii (coordonată de Direcția 9, Ed. Grinta, 2015), Scrisul de azi (Ed. Singur, 2015), Almanahul Sintagme Literare (Ed. Eurostampa, 2016), Amor Carmina (Ed. Detectiv Literar, 2016).

Reviste: Revista Noastră, iLiteratura.cz (Cehia), Dobrá Adresa (Cehia), Luceafărul, Familia, Tribuna, Actualitatea literară, BOEM@, Cenaclul de la Pălțiș, Feed Back, Antares, Sintagme Literare, URMUZ, Vatra Veche, Marmația Literară, Pro Saeculum, Banchetul, Poesis, eCreator, Mantaua lui Gogol, ș.a.

Cenacluri: Serbările Revistei Vama Literară (București, 2012-2016), Cenaclul 9 (București, 2015-prezent), Cenaclul Glykon (Constanța, 2017-prezent).

Traduceri (alături de Mircea Dan Duță): Rodolfo Häsler, (poezii, Tribuna, 2018), Khedija Gadhoun (poezii, Actualitatea literară, 2021).

“Volumul recent al Violetei Anciu, „Migrația inocenței”, tipărit la Editura Tribuna este o trecere fastuoasă spre maturitatea lirică, așa cum și sună titlul. Poeta a mai publicat versuri,

dar cu acest volum a intrat în rândul celor care au atins majoratul literar printr-o imagistică lirică atinsă de pictorial. Versurile te lovesc teandric prin sinceritatea lor. Poeta se dezbracă de sine și se oferă cititorului avizat de poezie. Știe să „o facă” poezia ca pe o mireasă frumos îmbrăcată de metafore și incantații atinse de suplicii intime. Poeta e cuprinsă de tandrețea cunoștinței binelui și răului întru lirismul de factură contemporană. Paradoxal, practică o antopofagie lirică a sufletului, ce devine comuniune prin cuplarea doar cu cititorul avizat”

Violeta Anciu a absolvit Facultatea de Științe Politice, a studiat egalitatea de șanse și de gen la Universitatea București și Universidad Autònoma de Barcelona. A debutat în 2009, în Revista Noastră, o publicație cu tradiție a Colegiului Național Unirea din Focșani. Timp de doi ani a fost director executiv al Asociației Clubului Scriitoarelor. În 2016, la inițiativa poetului Ciprian Chirvasiu, contribuie la inițierea proiectului Young Writers Society, prima comunitate dedicată elevilor și studenților pasionați de scris și literatură. În anul 2017 susține primul turneu de poezie în Republica Cehă și Slovacia, împreună cu Mircea Dan Duță (poet, traducător, filmolog). Tot în 2017 organizează și moderează, împreună cu Daniel Sur de la Asociația Națională pentru Arte Vizuale Contemporane, seria de evenimente Femei la Galerie, parte a proiectului Galeria Întâlnirilor.

CE SUNT MESAJELE ÎNȘELĂTOARE ȘI CUM SĂ NE PROTEJĂM DE ELE

De ceva timp observ multe postări pe grupurile de români cu persoane ce cer ajutorul pentru că au deschis un mail sau un mesaj privat și li s-au furat datele, în multe cazuri și banii din cont. De aceea aici aveți o explicație a acestor mesaje, ce nu trebuie să faceți și poze cu diferite modalități de înșelăciune.

Mesajele înșelătoare care-și cer date personale sunt cunoscute sub numele de "phishing." Acestea reprezintă o formă de fraudare online în care infractorii se pretează a fi entități de încredere, cum ar fi instituții financiare, guverne sau companii cunoscute, cu scopul de a te convinge să dezvălui informații personale sau confidențiale, cum ar fi numerele de card de credit, parolele, numerele de asigurare socială sau alte date personale importante.

Aceste mesaje pot fi transmise prin email, mesaje text, mesaje directe pe rețelele sociale sau chiar prin telefon. Ele pot lua mai multe forme, inclusiv:

☑ Email-uri false: Acestea pot părea ca provin de la bănci, companii de carduri de credit, furnizori de servicii online sau guverne și solicita de obicei date personale sau informații de autentificare.

☑ Mesaje text (SMS) false: Primești un SMS care pare să fie de la o sursă de încredere, cum ar fi un serviciu de livrare sau o bancă, și ești rugat să dai click pe un link sau să răspunzi cu informații personale.

☑ Apeluri telefonice false: În aceasta variantă de phishing, un infractor se va prezenta drept un angajat al unei organizații de încredere și te va ruga să furnizezi informații personale sau să faci plăți.

☑ Pagini web false: Infractorii pot crea site-uri web false care arată foarte asemănător cu cele ale instituțiilor reale, în scopul de a păcăli oamenii să completeze formulare cu

date personale.

☑ Mesaje pe rețele de socializare: Phisherii pot trimite mesaje directe sau postări false pe platforme de socializare, solicitând informații personale sau cerându-ți să dai click pe link-uri periculoase.

Pentru a te proteja împotriva acestui tip de fraudă, este important să fii precaut și să nu dezvălui niciodată informații personale sau confidențiale în urma unor solicitări neașteptate sau suspecte. Atunci când primești astfel de mesaje, verifică întotdeauna sursa, asigurându-te că site-urile web sunt securizate (verificând dacă adresa începe cu "https://"), și folosește autentificarea în doi pași (dacă este disponibilă) pentru a-ți proteja conturile online împotriva accesului neautorizat.

Pentru a te feri de **phishing**, este important să fii atent și să iei măsuri de precauție pentru a te proteja împotriva mesajelor și site-urilor web false. Iată câteva sfaturi importante pentru a preveni cazurile de phishing:

☑ Fii suspicios cu privire la mesajele neașteptate: Dacă primești un email, un mesaj text sau un apel telefonic neașteptat care solicită informații personale sau financiare, fii vigilent. Verifică cu atenție sursa și autenticitatea cererii.

☑ Nu răspunde la mesajele suspecte: Dacă ești nevoit să răspunzi la un mesaj, nu furniza niciodată informații personale sau confidențiale prin intermediul acestuia. Phisherii pot pretinde că sunt instituții de încredere, dar nu lua în serios astfel de solicitări fără a verifica mai întâi.

☑ Verifică adresa URL: Atunci când dai click pe un link sau vizitezi un site web, verifică întotdeauna adresa URL pentru a te asigura că este corectă și securizată. Adresa trebuie să înceapă cu "https://" și să fie corectă pentru instituția sau serviciul pe care pretinzi că îl accesezi.

☑ Folosește autentificarea în doi pași: Dacă este disponibilă, activează autentificarea în doi pași pentru conturile tale online. Aceasta oferă o protecție suplimentară împotriva accesului neautorizat.

☑ Instalează un software de securitate bun: Folosește un program antivirus și un firewall de calitate pentru a te proteja împotriva malware-ului și a site-urilor web false. Asigură-te că acest software este actualizat regulat.

☑ Actualizează regulat software-ul și dispozitivele: Asigură-te că sistemul de operare, aplicațiile și browser-ul tău sunt actualizate la cele mai recente versiuni pentru a beneficia de cele mai recente măsuri de securitate.

☑ Fii atent la greșeli de gramatică și ortografie: Multe mesaje de phishing conțin erori gramaticale sau ortografice evidente. Acestea pot fi un semn de avertizare că mesajul

¿Has recibido alguna llamada sospechosa?

En BBVA NUNCA llamaremos para pedirte tus claves de acceso o códigos de SMS para autorizar operaciones. Si recibes una llamada así, se trata de un fraude. No facilites tus datos.

Entendido

nu este autentic.

☑ Educare și informare: Învață să identifici semnele distinctive ale phishingului și instruește-te în privința acestor pericole. Informațiile și sensibilizarea pot juca un rol crucial în prevenirea acestor atacuri.

☑ Contactează instituția direct: Dacă primești un mesaj sau un apel suspect, contactează instituția sau compania direct, folosind informațiile lor de contact oficiale, pentru a verifica autenticitatea cererii.

☑ Nu distribuie mesaje de phishing: Dacă primești un mesaj de phishing, nu-l distribuie altora, ci notifică imediat autoritatea sau instituția afectată pentru a ajuta la prevenirea propagării acestora.

☑ Reamintește-ți că phishingul poate lua multe forme și poate fi foarte sofisticat, așa că este important să fii mereu atent și precaut atunci când interacționezi cu mesaje sau site-uri web online.

Federația Asociațiilor de Români din Andalucia FARA este o uniune de asociații de români ce muncesc pe teritoriul Andaluziei și colaborează cu alte asociații din toată Spania pentru o integrare reală și justă a comunității române din Spania.

Contact:
fedrumanosandalucia@gmail.com

Novedades Laborales 2023 Actualizado (Incluye permisos de conciliación RD Ley 5/2023)

AVANCES LABORALES Y NOVEDADES PARA EL 2023 (Actualizado a julio de 2023)

En los últimos años hemos conseguido, que en el BOE se plasmen muchas de nuestras reivindicaciones en materia laboral. Os hago un pequeño resumen y a continuación también señalamos algunas novedades para este año 2023.

Aspectos relevantes de la reforma laboral:

- Desaparición del contrato de "Obra y Servicio"
- Los contratos temporales serán por circunstancias de la producción (hasta 6 meses y según convenio y actividad hasta 1 año) y por sustitución.
- Para tareas estacionales, se utilizará el contrato fijo-discontinuo
- Con carácter general el contrato a utilizar será el indefinido, en vacantes estructurales.
- Se crean dos modalidades de contrato

Contratos indefinidos en el último año

de formación: En alternancia para quienes lo compaginen con sus estudios y para la obtención de la práctica profesional.

- Se refuerza la subcontratación. Los trabajadores de empresas subcontratadas lo harán bajo el "paraguas" del convenio de la actividad que desarrollen.
- Se aplica de nuevo la ultraactividad,

esto es, aunque caduque el convenio colectivo, éste seguir  vigente. (Antes, al año "decaía" y había que aplicar el estatuto de los trabajadores en muchos casos)

- El convenio de empresa en relación a la cuantía salarial no puede inferior al sectorial.
- Sanciones más caras para evitar el fraude.

Aumento del salario mínimo

-El salario mínimo ha subido a 1.080 euros por 40 horas semanales en catorce pagas (Real decreto 99/2023), 15.120 euros anuales.

-Aumento de las indemnizaciones del FOGASA a 84,84 €/día, hasta 120 días de salario, esto es, 10.060   y 30.601,60   de indemnización como máximo. (Las cantidades del FOGASA vienen referenciadas por el Salario Mínimo Interprofesional.

-Salario mínimo para jornaleros eventuales en una misma empresa que no excedan de 120 días es de 51,15   por jornada legal en la actividad (se excluyen las vacaciones.

-Salario de las empleadas y empleados de hogar es de 8,45   por hora efectivamente trabajada.

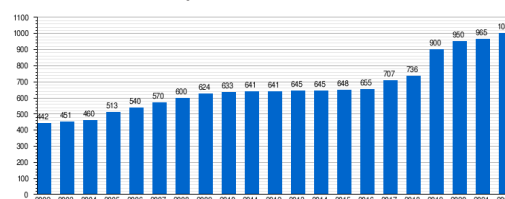
- Aumenta la cantidad inembargable de una nómina. Según el artículo 607 de la Ley de Enjuiciamiento Civil será inembargable el salario, sueldo, pensión o retribución, que no exceda de la cuantía señalada para el salario mínimo interprofesional. Para la cuantía adicional hasta la que suponga el importe del doble del salario mínimo interprofesional, un 30%, y así sucesivamente.

En materia de pensiones.

- Las pensiones se revalorizarán conforme al Incremento de Precios al Consumo (IPC). Se hallar  la media del IPC, así la media desde noviembre de 2021

hasta noviembre de 2022 ha sido del 8,5%, por lo que las pensiones se incrementarán en un 8,5% desde el 1 de enero de 2023. Hay que decir, que antes, las pensiones también se incrementaban todos los años en un 0,25%!

- Se retira al factor de sostenibilidad. Esto es, si la esperanza de vida aumentaba,

cada cinco años había una reducción de las pensiones para buscar la sostenibilidad del sistema.

- Se mejoran con carácter general los coeficientes reductores para la jubilación anticipada. Así, si antes por una jubilación anticipada de un año te reducían un 8% la pensión, ahora será solamente de un 5%, un 4,7% si se tiene más de 44 años cotizados.

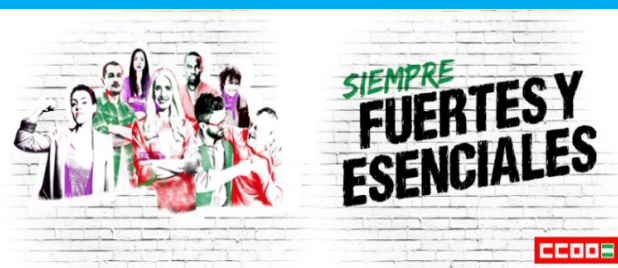
- Nuevo complemento de maternidad/paternidad. Se cobra por cada hijo hasta un máximo de cuatro. Se percibe en la pensión de jubilación, incluso anticipada, de viudedad, incapacidad permanente. Los varones pueden cobrarla si demuestran merma de sus cotizaciones con ocasión del natalicio. Solamente lo puede cobrar uno de los cónyuges. Ahora se cobra 30,40 euros por hijo, que seguramente aumentará para 2023.

- Los trabajadores y trabajadoras a tiempo parcial tienen más fácil el acceso a la jubilación. Con la publicación de la Sentencia del Tribunal Constitucional 91/2019 de 3 de julio. Antes los trabajadores a tiempo parcial tenían que acreditar haber cotizado el equivalente a 15 años a jornada completa,

Parteneri sociali al publicației "Români in Andalucía"

Sindicatul Național "Forța Legii" - Sindicatul de partea Ta!

de forma que, en la práctica, implicaba cotizar más años. Ahora día trabajado, día cotizado, independientemente de las horas que se haya cotizado. Esta disposición aparece también en el Real Decreto Ley 2/2023.

Mejora del subsidio de mayores de 52 años.

Este subsidio antes era para mayores de 55 años, te obligaban a jubilarte de forma anticipada y además era incompatible con otras rentas de la unidad familiar. Recordamos algunas características actuales:

- Estar en desempleo
- Haber cotizado al menos 15 años a la Seguridad Social
- Tener 52 años
- Haber agotado la prestación contributiva
- Carecer de rentas propias de cualquier naturaleza que en cómputo mensual sean superiores al 75% del Salario Mínimo Interprofesional
- Cuantía equivalente al 80% del IPREM (480 euros)
- Cotiza el equivalente al 125% (1.260€ con la prorrata de la paga extra) del salario mínimo, esto es, cotiza por 1.575 € hasta la edad ordinaria de jubilación.
- También lo cobran los hijos discontinuos.

Desaparece el despido por faltas justificadas intermitentes.

Afortunadamente se modificó el artículo 52 del Estatuto de los Trabajadores, que permitía el despido objetivo en caso de bajas médicas justificadas intermitentes.

Medidas extraordinarias en materia de desempleo en los ERTE COVID.

Ya quedan pocos trabajadores en ERTE COVID. En este período "no gastaron paro" y además cobraron siempre el 70% de la base reguladora.

NOVEDADES LABORALES PARA EL AÑO 2023

Prestaciones por desempleo

- El porcentaje a aplicar sobre la base reguladora a partir del día 181 en la prestación de desempleo contributiva, se eleva del 50% al 60%, aplicable también

a las personas que estén percibiendo la prestación a 1 de enero de 2023.

- El Indicador Público de Rentas de Efectos Múltiples (IPREM) se eleva a 600 euros, utilizado como referencia para el cálculo del importe de ayudas y subsidios.
- Desempleo contributivo: Cuantía mínima sin hijos será de 560 €/mes /Cuantía mínima con un hijo o más 749€/mes
- Desempleo contributivo: Cuantía máxima sin hijos: 1.225€/mes Cuantía máxima con un hijo: 1.400€/mes. Cuantía máxima con dos hijos o más 1.575€
- Subsidio para mayores de 52 años: 480 euros

Revalorización de prestaciones

- Las pensiones contributivas suben un 8,5%, conforme al incremento del IPC medio de noviembre de 2022. La pensión máxima quedará fijada en 3.058,81 €
- Las pensiones no contributivas se incrementan de forma extraordinaria, un 15%
- El complemento de pensiones para la reducción de la brecha de género sube hasta los 30,4 € por hijo.
- El complemento a la infancia queda fijado en 115€ para hijos menores de 3 años, 80,50€ entre 3 y 6 años y 57,50€ para mayores de 6 años.

Bases de cotización

- La base máxima de cotización se revaloriza en un 8,6% y se fija en 4.495,50€ para todas las categorías y grupos profesionales.
- La base mínima de cotización se revalorizará conforme lo haga el SMI, por lo que ha subido este año 2023 a 1.260 euros
- La base de cotización para los contratos de formación y aprendizaje se revalorizará conforme lo haga el SMI
- Entra en vigor el nuevo sistema de cotización para trabajadores por cuenta propia basado en los rendimientos netos.
- Entra en vigor la cotización adicional del 0,6% (0,5% el empleador y 0,1% el trabajador) del Mecanismo de Equidad Intergeneracional, destinada al Fondo de Reserva de la Seguridad Social que recibirá este año unos 3.000 millones de euros.

Ingreso mínimo vital

- Se mantiene durante 2023 el incremento extraordinario del 15% del Ingreso Mínimo Vital aprobado en abril de 2022
- Entra en vigor el incentivo al empleo del IMV para los

perceptores que se incorporen al mercado laboral. Será compatible el Ingreso Mínimo Vital con ciertas rentas del trabajo.

Prórroga hasta 1-1-2024 de la excepción en materia de jubilación parcial de la industria manufacturera. Se trata de una jubilación parcial más atractiva y con mejores condiciones para empresas manufactureras

Requisitos para la jubilación en 2023, base reguladora y jubilación parcial.

- La edad legal de jubilación en 2023 queda establecida en 65 años para las personas que tengan 37 años y 9 meses cotizados, y en 66 y 4 meses para las carreras de cotización inferiores.
- Desde el 1 de enero de 2023 hasta el 31 de diciembre de 2026 se exigen 36 años y 6 meses cotizados para tener derecho al 100% de la base reguladora en el importe de la jubilación.
- A partir del 1-1-2023 se podrá acceder a la jubilación con 2 años y 8 meses de anticipo sobre la edad ordinaria de jubilación. La cotización por el trabajador relevado se eleva del 95% al 100% de la jornada completa.

Período	Región	Empresa (Plata Social)	Base máx.	Base mín.
ENER 2023 AUTONOMAS			4.495,50	1.260,00
FEBR 2023 AUTONOMAS			4.495,50	1.260,00
MARZ 2023 AUTONOMAS			4.495,50	1.260,00

MEDIDAS APROBADA MEDIANTE REAL DECRETO-LEY 5/2023 DE 28 DE JUNIO

El Gobierno aprueba nuevas medidas en materia de conciliación familiar, desahucios y cargas tributarias. Con este Real Decreto-Ley 5/2023 (BOE 28 de junio) que además debe ser convalidado en la Diputación Permanente, se recogen algunos permisos de la Ley de Familias, ley que había quedado en el "cajón" por el adelanto electoral. Estos permisos llevarán consigo cambios en el Estatuto de los Trabajadores, en este caso, para bien.

Unión Provincial CCOO Almería.

Continuación en el próximo número

„Aventurile Dragomirei. Povestiri și basme românești reinterpretate”

După „Caietul Dragomirei” – un material auxiliar alternativ pentru învățarea limbii române, „Aventurile Dragomirei” reprezintă un demers de suflet cu dublă valență: literară și didactică dar și o formă de rezistență și o provocare la asumarea, păstrarea și transmiterea valorilor autentice românești.

Din punct de vedere literar, știm că orice țară din lume își are legende și basmele sale, transmise fie prin viu grai, fie învățate la școală. Multe dintre acestea stau la baza formării umane și culturale a generațiilor viitoare, astfel că rolul și ponderea lor în educația tradițională a fiecărei țări este vital.

Limba în care sunt scrise povestirile și basmele din acest proiect reînvie limba română vorbită cu arhaismele și regionalismele sale, putând fi considerată chiar un limbaj alternativ al unei realități care de multe ori mai există doar în imaginar.

Punguța cu doi bani

Despre mulți aș putea să vă spun cum le e traiul căci cu mulți mi s-au întâlnit drumurile și nu e om să nu-i pară că mai ușor se duc toate când le povestești și altora.

Dar, tare v-aș încurca să vă vorbesc de toate deodată, chiar dacă și pe gust v-ar fi și vreo învățătură de-a lor v-ar face curioși.

Când ești ca Dragomira și ca voi, abia ce-ți dai seama cum e lumea, că îți pare că ori numai din copii e, ori bătrâni vezi în stânga și dreapta pe oricine nu-i de o vârstă cu tine.

Ei, dar mare negoț fac eu lungind povestea!

Cu un gard până la sprâncenel, trăiau doi vecini: unul moș fără babă, vadan adică, una babă fără moș, văduvă și ea nițică, cum s-ar zice.

Și baba, din câte orătănii crescuse, într-o găină îi mai stătea gospodăria.

Dar bine îi venea că nu i se punea soarelui de copt că bălăioara cu pene și-și făcea oul. Și casei și stăpânei nu le lipseau, cât buricul de deget, un spor.

Moșneagul fusese și el de ogradă dereticată, dar, cu câte să mai poată și bătrânețea lui: rămase într-un cocoș. Pintenat și bun de trâmbiță, ca niciunul. Dar deh, ou de la el, ca tot cocoșul!

Cât de foame, cât de pofta ochilor, jindui bătrânul la un ou din cele mirese ale babei și, cu îndrăzneală sub sabie, o rugă să îi dea și lui unul.

De când aștepta baba să-i învețe pe vecin și pe pârdașnicul de numai zdrențe îi făcea somnul dimineața!

Nici cu una, nici cu două, toată înțeleaptă se făcu și își sfătui vecinul să ia vargă din copac ce crește și să-i așeze oleacă penele cocoșului, că așa s-o învăța la făcut ouă, cum se învățase și găina.

Minte scurtă, palmă grea, nu se puse moșul de-i rândui șalele cocoșului până fugi de-acasă bietul, de așa năpastă căzută pe dânsul.

Și drumurile de atunci nu ca astea de mergem azi erau!

Și, din piatră-n văgăună, și din sat pân' la oraș, îmi găsește cocoșul o punguță cu doi bani. Și clincăitori și aurii, de numa un drag credea că îi va face moșului când îi va da-o.

Cum nu era nici în timpurile alea obiceiul să vezi cucuși cu avere, numai ce se trezește cu o caleașcă lângă el și, între boier și vizitiu, îl lăsară iar cu ciocul gol.

Cât nedreptatea, cât frica bătaii, să vezi cucurigeala-n drum!

Și dă punguța! Și nu ți-o dau! Și ia treci tu-n fântână! Iaca apă beau! Și dă punguța! La cuptor cu tine! Și apă am și focul nu mă ține!

Viteaz nu se știa cocoșul dar nici de răs să-și facă viața pierzând-o!

Unde îl pedepsea boierul, iaca găsea el cale să iasă și până la urmă plecă cu averea celuia pomanagiu de voise să îl lase fără punguța cu doi bani.

Și bucurie pe moșneag, că tot cu mâna la obiele stătuse, să se trezească din calic avutul satului!

Baba nu stătea degeaba de la acru invidiei și, fără vină, se puse pe biata găină, de nu mai știa pe unde s-o apuce.

Nu că-nainte știa și găina prea multe dar nici bătaia nu avu darul s-o rotunjească la minte!

Ce să facă, o luă la picior, că și babă și găină, vezi treabă, așa credeau că-s drumurile: tot o pungă și-o caleașcă!

Punguța nu găsi că doar nu se blegiseră toți să-și piardă averea unde se răstoarnă cărările. Dar o mărgică tot adună și cu așa comoară făcu îndărăt la casa babei.

Și mai bine nu făcea, că moartea nu și-ar fi găsit sârmana! Că babei i se luase de ouă și numai la averi visase.

Iar moșul, ori că avea mult ori că dăduse bunătatea peste el, o luă pe babă să mai împartă și cu dânsa.

Copii, invidia dărâmă și casa de-o avem deja! Fiecare dintre voi poate fi fericit cu ceea ce părinții au putut ține pentru el, important e ca familia să se poată bucura împreună și, mai frumos, cu prietenii alături!

Laura Cătălina Dragomir
Ilustrații: Nona Oprixor
(Deep Dream Generator)

www.dvlogistica.com

643 063 263

COLETE LA DOMICILIU

FĂRĂ TAXE SUPLIMENTARE

SPANIA - ROMÂNIA
ȘI RETUR

SAT

COMUNĂ

ORAȘ

Tel. Spania

(0034) 643 063 263

(0034) 642 882 812

(0034) 642 882 805

infodvlogistica@gmail.com

facebook.com/dvlogistica

www.dvlogistica.com

Tel. România

(004) 0770 691 632

(004) 0778 354 838